

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Л. М. Галаган, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С.М. Польовик, т.в.о. зав. відділу організації та використання документального
фонду ФПУ, канд. наук соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, С.М. Польовик, Т.І. Третяк, Н.О. Моршна, С.В.Семенкова,
Т.А. Ставерська, Т.О. Петрова, П.Ф. Стоян

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(реферативний огляд преси)

Випуск 18 (82)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16 – 31 грудня 2018 р.)

Київ 2018

ЗМІСТ

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ	Ошибка! Закладка не определена.
ВЕРХОВНА РАДА	Ошибка! Закладка не определена.
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	Ошибка! Закладка не определена.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	Ошибка! Закладка не определена.
НАТО.....	Ошибка! Закладка не определена.
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	Ошибка! Закладка не определена.
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	Ошибка! Закладка не определена.
ВІЗОВИЙ РЕЖИМ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ	Ошибка! Закладка не определена.
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	Ошибка! Закладка не определена.
ЕКОНОМІКА	Ошибка! Закладка не определена.
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	Ошибка! Закладка не определена.
ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА	Ошибка! Закладка не определена.
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	Ошибка! Закладка не определена.
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	Ошибка! Закладка не определена.
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.	Ошибка! Закладка не определена.
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	Ошибка! Закладка не определена.
РЕЛІГІЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
СПОРТ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА	Ошибка! Закладка не определена.
КРИМ	Ошибка! Закладка не определена.
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	Ошибка! Закладка не определена.
КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР РОСІЇ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	Ошибка! Закладка не определена.
РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ.....	Ошибка! Закладка не определена.

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Один з головних олігархів України, засновник фінансово-промислової групи „Приват” Ігор Коломойський називає війну в Донбасі громадянським конфліктом, в якому українці вбивають українців, пропонує „кинути” міжнародних кредиторів України і відмовитися від підтримки Заходу. Така трансформація спонсора ультраправих добровольчих батальйонів особливо важлива, враховуючи, що олігарх є генеральним спонсором двох найрейтинговіших кандидатів у Президенти України і напевно буде впливати на політику країни в найближчі роки. На майбутніх виборах Ігор Валерійович робить ставку на Юлію Тимошенко і Володимира Зеленського.

Ильяшевич, Алексей. Коломойский „переобулся”: спонсор майдана называет войну в Донбассе гражданской = [Коломойський „перезулся”: спонсор майдану називає війну на Донбасі громадянською] / А. Ильяшевич // RuBaltic.Ru. – Калінінград, 2018. – 24.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/politika-i-obshchestvo/24122018-kolomoyskiy-pereobulsya-sponsor-maydana-nazyvaet-voynu-v-donbasse-grazhdanskoy/>)

У статті аналізується проблема майбутніх президентських виборів в Україні. Зокрема, наголошується, що до початку президентської виборчої кампанії в Україні з’явилася нова об’єднана православна церква. Саме релігійна проблематика і стане візитівкою чинного Президента України на майбутніх президентських перегонах.

Religion Will Be on Ukraine’s Ballot = [Релігія буде в українському бюлетені] // Bloomberg. – New York, 2018. – 18.12. (<https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2018-12-18/ukraine-poroshenko-embraces-orthodox-church-as-political-ally>)

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Святкування народження Степана Бандери, лідера Організації Українських Націоналістів під час Другої світової війни, є образою тих, хто звільнив світ від „коричневої чуми”, заявила прес-секретар МЗС Росії Марія Захарова. Прес-секретар нагадала, що ОУН під час Другої світової війни співпрацювала з нацистами і воювала проти радянського уряду. Українські націоналісти бачать Степана Бандеру як свого кумира та символ, а влада в Києві офіційно пропагує його культ – підкреслює агентство ТАСС. Натомість нещодавно український парламент оголосив день народження Степана Бандери (1 січня) офіційним святом. З іншого боку, львівська влада оголосила 2019 рік роком Степана Бандери, нагадує автор публікації.

Mikulski, Jakub. Rosja: Obchody urodzin Bandery obraza dla narodu ukraińskiego = [Росія: святкування Дня народження Бандери – образа для українського народу] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 26.12. (<https://www.rp.pl/Historia/181229629-Rosja-Obchody-urodzin-Bandery-obraza-dla-narodu-ukrainskiego.html>)

Угорщина вислала одного українського дипломата, звинуватила Київ у проведенні „екстремістської кампанії щодо розпалювання ненависті по відношенню до закарпатських угорців” і пригрозила скористатися своїм правом вето, щоб перешкодити Україні вступити в Євросоюз і НАТО. І це були не порожні слова. Як повідомили європейські дипломатичні джерела, які погодилися на бесіду на умовах збереження анонімності, всередині Євросоюзу Угорщина дійсно намагалася перешкоджати практично всім ініціативам, які стосуються надання допомоги Україні, – до такої міри, що це навіть викликало питання щодо характеру відносин Орбана з Москвою.

Oliphant, Roland. How Viktor Orban's citizenship offer in western Ukraine is threatening to unravel European unity over Russia = [Як пропозиція Віктора Орбана щодо громадянства угорців на заході України загрожує підірвати єдність Євросоюзу щодо Росії] / R. Oliphant // The Telegraph. – London, 2018. – 25.12. (<https://www.telegraph.co.uk/news/2018/12/23/viktor-orbans-citizenship-offer-western-ukraine-isthreatening/>)

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Лідер партії „Основа” Сергій Тарута розповідає про візит до Ізраїлю і дає прогноз, що буде з Україною в найближчі 3-5 років. Зокрема, він зазначає, що партія готується до підписання угоди про зону вільної торгівлі між Ізраїлем і Україною. С. Тарута презентував у Ізраїлі книгу „Шлях до мрії. Євреї України для Держави Ізраїль”, у виданні якої він брав участь. У книзі розповідається, як багато єврейство України дало Ізраїлю. І ось тепер Україна сподівається на взаємність. Він зазначив, що у парламенті достатньо потужне єврейське лобі на чолі зі співголовою парламентської асоціації Україна – Ізраїль, дуже впливовим депутатом від Народного фронту Георгієм Логвинським. Останнім часом Україна почала підтримувати Ізраїль при голосуваннях в ООН, що дуже цінують в Єрусалимі. Але є значно більше можливостей бути корисними один одному. Ізраїль, вважає Тарута, міг би стати важливим партнером у тій самій неpubлічній дипломатії щодо врегулювання конфлікту на Донбасі.

Євреї в Україні мешають тільки тем, хто пытається расколоть страну. Інтерв'ю с депутатом Верховной Рады = [Євреї в Україні заважають тільки тим, хто намагається розколоти країну. Інтерв'ю з депутатом Верховної Ради] // Вести. – Иерусалим, 2018. – 16.12. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5427178,00.html>)

Повідомлення про те, що Росія розглядає можливість використання венесуельської військової бази на острові Орчила, може бути витлумачено як відповідь на зростаючий військовий вплив США в Східній Європі, країнах Балтії та Середньої Азії. Україна неухильно все більше віддаляється від Росії, зближуючись з США і ЄС. Стабільність України, колись другої за важливістю союзної республіки, грає ключове значення для РФ. Крім усього іншого, Росія і Україна тісно пов'язані історично, а кілька століть назад Київ взагалі був столицею міст руських. Певною

мірою Венесуела могла б стати для Росії тим же, чим Україна стала для США. Венесуела розташована в сфері впливу США. Протягом останніх 100 років – в XIX столітті так не було – всі верстви суспільства були тісно пов'язані з США. З деякими відмінностями і нюансами те ж саме відбувається між Україною і Росією, які мають багатотисячлі зв'язки.

Estados Unidos vs Rusia: las crisis de Venezuela y Ucrania = [Криза у Венесуелі] // El Nacional. – Caracas, 2018. – 25.12. (<http://www.el-nacional.com/noticias/opinion/estados-unidos-rusia-las-crisis-venezuela-ucrania> 263853)

Економічний розвиток Росії і в новому році будуть гальмувати західні санкції. Приводи при цьому називаються різні – від дій Росії щодо України до справи Скрипаль. Відносини Росії з сусідньою Україною і в новому році, швидше за все, залишаться напруженими. Президент Путін все частіше повторює, що з нинішньою владою в Києві він домовлятися не збирається, натякаючи на майбутні вибори. Повномасштабна війна між країнами, схоже, малоймовірна, але вже п'ять років тліючий конфлікт може спалахнути знову. Можливим видається нове збройне зіткнення на зразок того, що сталося в Керченській протоці

Что ждет Россию в 2019 году = [Що чекає Росію в 2019 році] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 26.12. (<https://rus.postimees.ee/6485404/deutsche-welle-что-ждет-rossiyu-v-2019-godu>)

Чеське статистичне управління повідомляє, що населення Чехії збільшилося за три квартали 2018 року на 27.700 чоловік і досягло 10.637.794 чоловік. На приріст населення в Чехії найзначніше впливає міграція. За 9 місяців цього року в Чехію приїхали 43.059 іноземців, що на 10 тис. мігрантів більше, ніж за той же часовий відрізок минулого року. Дякувати за це потрібно, перш за все, українцям. Їх стало більше на 8.900.

Украинцы и словаки едут в Чехию и улучшают демографию = [Українці та словаки їдуть до Чехії і покращують демографію] // Пражский экспресс. – Прага, 2018. – 25.12. (<https://www.prague-express.cz/society/69781-ukraintsy-i-slovaki-edut-v-chehiiyu-i-uluchshayut-demografiyu>)

Світ згадав про Україну, коли інцидент у Керченській протоці обернувся атакою і захопленням двох українських військових суден. Незалежно від того, хто спровокував цей інцидент – Росія чи Україна – це захоплення знову розпалює напруженість в рамках тієї кризи, яка за останні пару років дещо вщухла. З огляду на триваючі тертя між Росією і США, навіть несуттєве зрушення може загрожувати хиткому балансу, в результаті чого Східна Європа може зануритися в хаос.

Фарли, Роберт. 5 мест, где в 2019 году может начаться Третья мировая война = [5 місць, де в 2019 році може початися Третя світова війна] / Р. Фарли // *Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 24.12. (https://nuz.uz/v-mire/37587-ni-ssha-5-mest-gde-v-2019-godu-mozhet-nachatsya-tretya-mirovaya-voyna.html)*

„Котлета по-київськи” – так один дотепний аналітик назвав промову Буша-старшого в українському парламенті в 1991 році. Зараз це здається неймовірним, але тоді він застерігав українців від „суїцидального націоналізму”. Йоав Керні з ізраїльського „Глобес” розмірковує, чому українці не хочуть бути „молодшими братами” у величезній Росії.

על כל הקופה האם פוטיץ הילך? = [Чи піде Путін до кінця?] // *Globes. – Jerusalem, 2018. – 24.12. (https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001263525)*

У статті прогнозуються тенденції щодо військових дій у країнах світу в 2019 році. Серед них на другому місці Україна. Оголошення українським урядом про введення воєнного стану вказує на ймовірність заворушень в Україні. Прийдешні вибори, ймовірно, не змінять вихідного співвідношення сил, однак вони можуть привнести елемент невизначеності.

5 мест, где в 2019 году может начаться Третья мировая война = [5 місць, де в 2019 році може початися Третя світова війна] // *Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 23.12. (https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/23/national-interest-5-mest-gde-v-2019-godu-mozhet-nachatsya-tretya-mirovaya-voyna)*

Спеціальний представник США з питань України Курт Волкер зазначив, що Україна є більш об'єднаною, більш національною, більш орієнтованою назустріч Європі, НАТО і Заходу, ніж будь-коли раніше, і це є прямим результатом російської інтервенції в Україні. Існує маса підтверджень словам Волкера, включаючи серйозне збільшення підтримки вступу України в НАТО – так само, як і стрімкі зміни громадської думки щодо Росії. З початку конфлікту ЄС став найбільшим торговим партнером України. Вселенський патріарх Константинополя подарував незалежність Українській православної церкві, відокремивши її від російської – вперше з 1686 року. І хоча це делікатне питання має свої нюанси, такий розрив став ударом по Москві, яка самовпевнено вважала себе центром православного християнства. І це демонструє ще один важливий, хоча і символічний крок України на вихід з столітньої тіні її північних сусідів.

Церетели, Георгий. Война помогает скрывать провалы Путина = [Війна допомагає приховувати провали Путіна] / Г. Церетели // *Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 18.12. (https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/18/voyna-pomogaet-skryvat-provaly-putina)*

На думку професора політології Університету Ратгерса в Ньюарку Олександра Мотилья, Володимир Путін, мабуть, б'є сам себе. Чотири роки тому він міг вторгнутися і захопити більшу частину України за кілька тижнів. Тепер українці щодня демонструють бажання назавжди покинути російську сферу впливу. Хоча війна – велика чи мала – не слугуватиме російським інтересам, Путін, хапається за соломинку, щоб зберегти свою знижуючу легітимність. Але, як вважає автор статті, війна з Україною стане справою непростю. Хоча чисельність збройних сил Росії і розміри арсеналів її зброї значно перевищують українські, армія України вже не той слабкий супротивник, яким був у 2014 році.

Мотиль, Александр. Вторжение России было ненужным — Украина рухнет сама = [Вторгнення Росії було непотрібним – Україна завалиться сама] / А. Мотиль // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 16.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/16/vtorzhenie-rossii-bylo-nenuzhnym-ukraina-ruhnet-sama>)

У Латвії та Естонії мешкає понад 250 тис. росіян без громадянства. Норвезький політолог, який живе в Румунії, навіть будучи професіоналом, і сам не знав про існування такої проблеми, поки не оселився в Східній Європі. Тепер він упевнений, що все, що відбувається там важливо для всього континенту. У Східній Європі є ряд невирішених територіальних суперечок і етнічних конфліктів – і в гіршому випадку вони загрожують підірвати мир, який панував на континенті останні десятиліття. Політолога дивує те, як мало уваги приділяється цим конфліктам за межами регіону, особливо якщо уявити собі їх важливість у світлі подій, які сталися в Європі в останні роки. Як наслідок українського конфлікту і охолодження відносин між Заходом і Росією, російськомовна меншина в Прибалтиці вийшла на перший план. У Прибалтиці побоюються, що Росія посилатиметься на долю цих людей, щоб чинити тиск або навіть приєднати їх країни, як це вийшло з півостровом Крим у 2014 році.

Мулстад, Кристиан. Этнические трения в Восточной Европе подрывают стабильность Западной = [Етнічні тертя в Східній Європі підривають стабільність Західної] / К. М. Мулстад // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 16.12. (<https://nuz.uz/v-mire/37306-aftenposten-norvegiya-etnicheskie-treniya-v-vostochnoy-evrope-podryvayut-stabilnost-zapadnoy.html>)

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Держдеп США заявив, що США нададуть Україні додаткові 10 млн дол. допомоги після інциденту, який стався у Керченській протоці. Одночасно Держдеп заявив, що Росія повинна „негайно повернути в Україну затримані судна і членів їх екіпажу”, а також відкрити Керченську протоку і Азовське море. Ця додаткова американська допомога українським військово-морським силам надійде безпосередньо після того, як деякі високопоставлені українські керівники, в тому числі Олександр Турчинов, голова Ради безпеки України, заявили, що збираються знову відправити військові судна в Керченську протоку і чекають від НАТО безпосередньої підтримки.

Roša, Antun. Je li američko povlačenje s Bliskog istoka zapravo loša vijest za Rusiju? = [Введення американських сил з Близького Сходу – погана новина для росіян?] / A. Roša // Advance. – Zagreb, 2018. – 25.12. (<https://www.advance.hr/tekst/je-li-americko-povlacenje-s-bliskog-istoka-zapravo-losa-vijest-za-rusiju/>)

47 офіцерів служби ізраїльської зовнішньої розвідки „Моссад” і елітного спецпідрозділу генштаба ЦАХАЛу („Сайерет Маткаль”) прибули в міжнародний аеропорт Маріуполя, після чого роз’їхалися по всій Україні, включаючи Азовську бухту. За словами лідера українського руху „Справедливість” Валентина Наливайченко, в Україну ізраїльські військові інструктори прибули для надання консультативної допомоги в сфері безпеки і відбиття можливої агресії з боку Росії. Після зміни влади в Києві в 2014 році Ізраїль неодноразово заявляв про свій нейтралітет і бажання підтримувати добрі відносини як з Україною, так і з Росією. В рамках цієї політики Ізраїль не приєднався і до економічних санкцій США і Євросоюзу, накладених на Росію після анексії Криму.

СМИ: Моссад и спецназ „Сайерет Маткаль” помогают Украине противостоять агрессии России = [ЗМІ: Моссад і спецназ „Сайерет Маткаль” допомагають Україні протистояти агресії Росії] // Minval.az. – Баку, 2018. – 17.12. (<https://minval.az/news/123848586>)

Україна потребує міжнародної допомоги для вирішення напруженої ситуації в Азовському морі. Цей черговий „крик про допомогу” міністра закордонних справ України – звичайно ж, „в інтересах безпеки всіх народів” – опублікувало американське мультимедійне видання, яке відоме своїми претензіями на об’єктивність.

Klimkin, Pavlo. Putin is tightening his grip on Ukraine = [Путін затягує український вузол] / P. Klimkin // POLITICO Magazine. – Arlington, 2018. – 24.12. (<https://www.politico.eu/article/vladimir-putin-is-tightening-his-grip-on-ukraine-russia-sea-azov-kremlin/>)

Москва, схоже, повністю проігнорувала той факт, що Чорне море – вільна акваторія для мореплавства. Про це пише Forbes, нагадуючи про угоду між Києвом і Москвою від 2003 року, яка гарантує безперешкодний доступ до Керченської протоки і Азовського моря. Видання називає сигналом солідарності те, що корабель королівських ВМС HMS Echo був відправлений у Чорне море. А міністр оборони Великої Британії Гевін Вільямсон сказав, що присутність британського корабля в акваторії – це демонстрація підтримки України перед зростанням російської агресії. За ним в Чорне море прибудуть інші британські судна в рамках планів щодо більшої присутності Британії в регіоні.

Pope, Stephen. Royal Navy Ship Sails To The Black Sea As Ukrainian Sailors Face A Cold Kremlin Christmas = [Королівський корабель ВМС плаває до Чорного моря, оскільки українські моряки стикаються з холодним Кремлем] / S. Pope // Forbes. – New York, 2018. – 24.12. (<https://www.forbes.com/sites/stephenpope/2018/12/22/royal-navy-ship-sails-to-the-black-sea-as-ukrainian-sailors-face-a-cold-kremlin-christmas/#57f3b7ee35c8>)

Міжнародний альянс „Азербайджан-Україна” випустив поштову марку, присвячену Дню народження президента Азербайджана Ільхама Алієва, повідомив агентству „Інтерфакс-Азербайджан” глава альянсу Ельмар Мамедов. „На раді вищого керівництва міжнародного альянсу” Азербайджан-Україна „одноголосно підтримали ідею про випуск цієї марки. Поштова служба та її найважливіший атрибут – поштова марка, історично в усьому світі є невід’ємними символами держави, його незалежності і суверенітету, а випуск марки на честь президента Азербайджану І. Алієва на території України зайвий раз підтверджує те, наскільки Азербайджан важливий для України як стратегічний партнер”, – зазначив він.

В Украине выпущена марка, посвященная президенту Азербайджана = [В Україні випущена марка, присвячена президенту Азербайджана] // Minval.az. – Баку, 2018. – 24.12. (<https://minval.az/?s=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD>)

Недавній „позаплановий” спостережний політ ВВС США над Україною відбувся через два тижні після того, як російські сили безпеки незаконно захопили три українських бойових катери, які намагалися пройти через вузьку, контрольовану Росією протоку, що з’єднує Чорне море з меншим за розмірами Азовським. „Вибір моменту для цього польоту покликаний підтвердити відданість США Україні та іншим країнам-партнерам”, – заявили в Пентагоні. За словами незалежного експерта з безпеки і аналітика зображень Штеффана Уоткінса, ОС-135 за фактом пролетів по комфортній траєкторії в глибині території України. „Вони не літали над спірними районами”, – сказав Уоткінс в інтерв’ю „Нешнл інтерест”.

Axe, David. Recent Air Force „Extraordinary” Surveillance Flight over Ukraine Was „Nowhere Near Russian Forces” = [Недавній „позаплановий” спостережний політ ВВС США над Україною пролягав „далеко від російських сил”] / D. Axe // The National Interest. – New York, 2018. – 21.12. (<https://nationalinterest.org/blog/buzz/expert-recent-air-force-extraordinary-surveillance-flight-over-ukraine-was-nowhere-near>)

Автор аналізуючи відносини між Україною і Центрально-Європейським регіоном, констатує, що Україна хоче бути Центральною Європою, якщо не в політичному, то принаймні в економічному і культурному плані. Він підкреслює, що рівень життя в Німеччині або Швеції здається простим українцям недосяжною висотою, а українські еліти малюють перспективи реформ, завдяки яким в їх країні „через 20 років стане так, як у Польщі”. Однак, вважає автор, Центральна Європа не

тільки не поспішає прийняти Україну до свого союзу, але „навіть не хоче краще пізнати цю державу”.

Koltuniak, Łukasz. Łukasz Koltuniak: Europa Środkowa może pomóc „zachować Ukrainę do lepszych czasów” = [Центральна Європа може допомогти Україні протриматися до кращих часів] / Ł. Koltuniak // Teologia Polityczna. – Warszawa, 2018. – 21.12. (<https://teologiapolityczna.pl/lukasz-koltuniak-europa-srodkowa-moze-pomoc-zachowac-ukraine-do-lepszych-czasow-1>)

Британський військово-морський корабель „HMS Echo” був відправлений в Україну і є чітким сигналом для президента Росії Володимира Путіна, – заявив міністр оборони Великобританії Гевін Вільямсон. Він запевнив, що його країна є „надійним партнером” України.

Okręt brytyjskiej marynarki wojennej HMS Echo na Ukrainie. „Wysyłamy sygnał do Putina” = [Корабель ВМС Великобританії HMS Echo в Україні. „Ми посилаємо сигнал Путіну”] // Wprost. – Poznań, 2018. – 21.12. (<https://www.wprost.pl/swiat/10177951/okręt-brytyjskiej-marynarki-wojennej-hms-echo-na-ukrainie-wysylamy-sygnał-do-putina.html>)

На цьогорічній прес-конференції президент Росії Володимир Путін не почув гострих питань, які повинні були б прозвучати, зокрема про скандал, пов’язаний з втручанням Москви у вибори на Заході, або з провалом агентів ГРУ. На деякі питання, наприклад, про те, у скільки обійшлася війна з Україною, глава держави просто не став відповідати.

Radziwinowicz, Waclaw. Putin się martwi = [Путін хвилюється] / W. Radziwinowicz // Gazeta Wyborcza. – Warszawa, 2018. – 21.12. (<http://wyborcza.pl/7,75399,24300062,putin-sie-martwi.html>)

Президент Польщі Анджей Дуда підписав рішення про звільнення з посади посла країни в Україні Яна Пекла. Ян Пекло повинен залишити диппредставництво в Києві наприкінці січня 2019 року. За словами глави Кабінету президента Польщі Кшиштофа Щерського, звільнення дипломата не має нічого спільного з оцінкою польсько-українських відносин.

Andrzej Duda odwołał ambasadorów Polski na Ukrainie i w Korei Północnej = [Анджей Дуда звільнив посла Польщі в Україні та Північній Кореї] // Wprost. – Poznań, 2018. – 20.12. (<https://www.wprost.pl/kraj/10177305/andrzej-duda-odwolal-ambasadorow-polski-na-ukrainie-i-w-korei-polnocnej.html>)

Постраждали від російської агресії три країни – Україна, Молдова і Грузія – створили спільну платформу з реінтеграції окупованих Росією територій і протидії

агресору. Про це повідомляє прес-служба Міністерства з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України, повідомляють українські ЗМІ. Країни завдяки новій платформі будуть ділитися досвідом у сфері прав людини, протидії кремлівській пропаганді та інформаційній війні, встановлювати і підтримувати зв'язки з населенням окупованих територій трьох країн.

Україна, Грузія і Молдова об'єдналися проти Росії = [Україна, Грузія і Молдова об'єдналися проти Росії] // *Minval.az.* – Баку, 2018. – 20.12. (<https://minval.az/news/123849438>)

Про своє бачення розвитку українсько-білоруських відносин, розвінчання міфів, а також про те, що ж насправді сталося між російськими і українськими суднами в Азовському морі й чим це може загрожувати, розповів посол України в Білорусі Ігор Кизим.

Медведская, Екатерина. Игорь Кизим: „Если Украина не будет торговать с Россией, то Донбасс останется без света и газа” = [Ігор Кизим: „Якщо Україна не буде торгувати з Росією, то Донбас залишиться без світла і газу”] / Е. Медведская // *Народная Воля.* – Мінськ, 2018. – 19.12. (<https://www.nv-online.info/2018/12/19/igor-kizim-esli-ukraina-ne-budet-torgovat-s-rossiej-to-donbass-ostanetsya-bez-sveta-i-gaza.html>)

У Брюсселі відбулася зустріч представників Євросоюзу і України, основною темою якої стала ситуація на Кримському півострові, повідомляє Інтерфакс з посиланням на офіційного представника глави дипломатії ЄС Федеріки Могеріні Майї Коцьянчич. За словами Коцьянчич, це була вже шоста подібна зустріч на вищому рівні між Європейською службою зовнішніх зв'язків та Єврокомісією з одного боку і з представниками України з іншого. В ході зустрічі обговорювалася ситуація з безпекою і з правами людини на Кримському півострові, а також питання міжнародного права.

Представители ЕС и Украины обсудили последствия присоединения Крыма к России = [Представники ЄС і України обговорили наслідки приєднання Криму до Росії] / *Интерфакс/BNS* // *День за днем.* – Таллінн, 2018. – 19.12. (<https://rus.postimees.ee/6480845/predstaviteli-es-i-ukrainy-obsudili-posledstviya-prisoedineniya-kryma-k-rossii>)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Уряд Німеччини прийняв законопроекти, які відкривають ринок праці для професіоналів з країн, що не входять до ЄС. На щастя для польських компаній, двері на німецький ринок не будуть відкриті занадто широко, пишуть автори публікації. Польські агентства зайнятості попереджають, що більш широке відкриття німецького

ринку праці для професіоналів з-за меж Союзу – особливо з України – є ризиком для польських компаній, оскільки доходи за Одером у 3-4 рази вищі.

Błaszczak, Anita. Niemcy uchwalili prawo, które pomoże ściągnąć Ukraińców do pracy = [Німці прийняли закон, який допоможе залучити українців до роботи] / A. Błaszczak, P. Jendroszczyk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 19.12. (<https://www.rp.pl/Rynek-pracy/31219946-Niemcy-uchwalili-prawo-ktore-pomoze-sciagnac-Ukrajincow-do-pracy.html>)

НАТО

Під час спілкування з журналістами за підсумками засідання комісії Україна-НАТО на рівні послів, віце-прем'єра України Іванна Климпуш-Цинцадзе розповіла, що ряд країн НАТО вирішили виділити додаткові ресурси для трастових фондів, у рамках яких надається практична допомога Україні. До фінансування українських проектів приєдналися Німеччина, Норвегія і Чехія. Німеччина підтвердила, що вона зробить додатковий внесок до трастового фонду, де лідером є Болгарія, по медичній реабілітації українських військовослужбовців. „Це означає, що цей трастовий фонд буде наповнений більш ніж на 100%, і ми зможемо додатково лікувати наших воїнів, які потребують допомоги”, – зазначила віце-прем'єр.

Страны НАТО скинутся на финансирование Украины = [Країни НАТО скинуться на фінансування України] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 23.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/ekonomika/2018/12/23/strany-nato-skinutsya-na-trastovye-fondy-dlya-ukrainy>)

Британське дослідницьке судно HMS Echo пришвартувалося в портовому місті Одеса на тлі повідомлень очевидців про російський ракетний фрегат, що рухається з Криму в напрямі Азовського моря, повідомляє Reuters. Стиковка британського військового корабля – це перший випадок, коли судно НАТО відвідало український порт на підтримку Києва після інциденту в Керченській протоці. Це також відображає зростання напруженості між Росією і Україною через проблеми в Азовському морі та вказує на потенційну ескалацію військових дій у регіоні.

Ukraine: British Vessel Conducts Port Visit While Russian Warship Reportedly Heads Toward Azov Sea = [Україна: британське судно здійснює візит у порт, а російський військовий корабель, як повідомляється, направляється в Азовське море] // Stratfor. – Austin, 2018. – 21.12. (<https://worldview.stratfor.com/situation-report/ukraine-british-vessel-conducts-port-visit-while-russian-warship-reportedly-heads>)

До Одеського порту прибув військовий корабель британського флоту HMS Echo. Міністр оборони Великобританії Гавін Вільямсон заявив, що присутність HMS Echo в Одесі у Чорному морі виявляє підтримку Україні у зв'язку з посиленням

морської агресії з боку Росії. Британський міністр зустрівся з міністром оборони України Степаном Полтаракком. Під час зустрічі він заявив, що НАТО має зробити все, щоб міжнародні організації мали доступ до затриманих українських моряків, щоб вони були звільнені якомога швидше і щоб вони могли зустрічатися зі своїми сім'ями.

Malinowski, Przemyslaw. Brytyjski okręt w Odessie. Wsparcie dla Ukrainy = [Британський корабель в Одесі. Підтримка України] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 22.12. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/181229777-Brytyjski-okret-w-Odessie-Wsparcie-dla-Ukrainy.html>)

Президент України Петро Порошенко просить НАТО направити у Чорне море моніторингову місію, а глава українського МЗС Павло Клімкін звітує про готовність прийняти моряків Північноатлантичного альянсу. Автор зауважує, що у самій Туреччині поширилася інформація про будівництво на Чорному морі нової військово-морської бази, дев'ятої за рахунком. Про те, що Чорне море може стати ареною протистояння, експерти говорили задовго до керченського інциденту. Так, в жовтні 2017 р. американський адмірал Джеймс Ставрідіс опублікував статтю в „Bloomberg” з рекомендаціями щодо „стримування Росії” на чорноморському напрямі. Ставрідіс запропонував Вашингтону „тісно працювати” з Туреччиною, яка тримає ключі від Чорного моря, контролюючи протоки. Американським морякам, як зазначив адмірал, слід частіше „демонструвати прапор” біля берегів Росії. Північноатлантичний альянс, за його словами, повинен регулярно направляти кораблі в порти Румунії, Туреччини, Болгарії, Грузії та України, проводити спільні навчання і тренування. У тому ж 2017 р. кораблі американського флоту та інших країн близько десяти разів заглядали в порт Одеси, щоб підтримати „союзника”.

Лисицын, Антон. Задача Украины – держать Россию в напряжении = [Завдання України – тримати Росію в напрузі] / А. Лисицын // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 17.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/17/zadacha-ukrainy-derzhat-rossiyu-v-napryazhenii>)

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Президент України Петро Порошенко заявив, що він не планує подовжувати військовий стан. Президент України зауважив, що з серпня Росія посилює свої сили поблизу кордону, а зараз представляє найбільшу військову загрозу з 2014 року. Порошенко пояснив, що рішення не продовжувати військовий стан ухвалили через наближення президентських виборів.

Poroshenko announces end of martial law in Ukraine = [Порошенко оголошує про завершення воєнного стану в Україні] // Daily Sabah. – Istanbul, 2018. – 26.12. (<https://www.dailysabah.com/europe/2018/12/26/poroshenko-announces-end-of-martial-law-in-ukraine>)

Автор статті констатує, що російсько-українська війна тліє вже п'ять років. Але за останнім часом напруга посилилася після того, як Росія місяць тому захопила українські військові судна разом з екіпажами. Міжнародна спільнота розкритикувала російську морську атаку і закликала Кремль поважати міжнародні закони. Але тепер експерти вважають, що сезон свят і відставка міністра оборони США Джима Меттіса створили ідеальні умови для російського наступу. Колишній заступник помічника міністра оборони США з питань Росії, України і Євразії Майкл Карпентер зауважив, що Москва хоче повністю домінувати над Керченською протокою і Азовським морем. Водночас, Україна не збирається відмовлятися від своїх територіальних вод і законного права вільно проходити через протоку. Тому вона буде чинити опір. А отже потенціал ескалації високий, резюмує автор.

Maza, Cristina. Russia-Ukraine War: Moscow Could Launch Armed Attack Over Christmas While the World Is Distracted, Experts Warn = [Поки світ буде відволікатися на святкування, Москва може влаштувати нове збройне вторгнення в сусідню країну] / С. Maza // Newsweek. – New York, 2018. – 24.12. (<https://www.newsweek.com/ukraine-russia-war-attack-christmas-1270621>)

Колишній посол США в Росії Майл Макфол в статті для „The Washington Post” пише що Володимир Путін вибрав невдалу стратегію, оскільки кожне тактичне досягнення „підриває його довгострокові цілі”. Перший удар у результаті необачної стратегії Путіна було завдано по Євразійському економічному союзу. Як вважає американський дипломат, щоб ЄАЕС став „життєздатним і вигідним” для російських експортерів, Путіну потрібна була Україна з її більш ніж 40-мільйонною армією споживачів, тому він проводив активну роботу для її включення до складу цього союзу. „Проте, анексувавши Крим і здійснивши вторгнення на схід України, Путін сам створив гарантію того, що Україна ніколи не вступить в його економічний клуб”, – робить висновок автор. Наступна „стратегічна невдача” Путіна, як вважає Макфол, стосується відносин Росії і НАТО. „Але вторгнення Путіна в Україну знищило всі шанси на взаємодію Росії і НАТО і повернуло Північноатлантичний альянс до його початкової місії – стримування Росії в Європі. На ці цілі альянс виділив значні додаткові ресурси. Все це було прямо протилежне тому результату, якого домагався Путін”, – зазначає американський дипломат.

Макфол: Готовьтесь! Путина ждёт жёсткий ответ со стороны элиты США = [Макфол: Готуйтеся! Путіна чекає жорстка відповідь з боку еліти США] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 23.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/lifenews/2018/12/23/makfol-gotovtes-putina-zhdyot-zhyostkiy-otvet-so-storony-elity-ssha>)

Міністр оборони Великобританії зустрівся з сім'ями українських моряків, захоплених російськими військами в Чорному морі під час відвідування порту, в якому знаходилися судна, захоплені під час драматичного протистояння. Прибуття Гевіна Вільямсона в Одесу, місто воєнного стану, мало місце під час наростаючої напруженості між Києвом і Москвою через два дні після того, як український уряд

оголосив, що він має намір відправити військові судна в море, щоб заявити про свободу судноплавства в свої порти, про які йдеться в заяві.

Sengupta, Kim. Defence secretary Gavin Williamson meets families of Ukrainian sailors captured by Russia = [Міністр оборони США Гевін Вільямсон зустрічає сім'ї українських моряків, захоплених Росією] / K. Sengupta // The Independent. – London, 2018. – 22.12. (<https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/gavin-williamson-defence-secretary-ukraine-sailors-captured-russia-nato-a8695596.html>)

На сторінках німецького видання „Rheinische Post” посол США в ФРН Річард Гренелл пише: „Настав час, щоб Німеччина припинила свою підтримку „Північного потоку – 2” і визнала його таким, яким він є – а саме зухвалою спробою російського уряду посилити захоплення, в якому він тримає енергетику європейських союзників і партнерів, одночасно продовжуючи свою кампанію з підриву суверенітету і територіальної цілісності України”. Будівництво „Північного потоку – 2”, вважає дипломат, підірве і безпеку України, і „це абсолютно зрозуміло те, чого хоче Володимир Путін”. „Діючи рішуче щодо „Північного потоку – 2” Німеччина до того ж може довести свою солідарність з Києвом і всією Європою в питанні безпеки України і, нарешті, показати, що Путін не доб'ється успіху своєю безперервною агресією”, – закликає Гренелл.

Grenell, Richard. Gastbeitrag vom US-Botschafter in Deutschland: Deutschland muss Unterstützung für „Nord Stream – 2 beenden” = [Німеччина повинна припинити підтримку „Північного потоку – 2”] / R. Grenell // Rheinische Post. – Düsseldorf, 2018. – 20.12. (<https://rp-online.de/politik/ausland/richard-grenell-deutschland-muss-unterstuetzung-fuer-nord-stream-2-beenden-aid-35239973>)

Президент Росії Володимир Путін підписав указ, який скасовує перешкоди до отримання політичного притулку в Росії, які діяли з 1997 року. На думку Ольги Цейтліної, адвоката мережі „Міграція і право” політичний притулок міг раніше надаватися секретно, а скасування заборон спрямоване не на реальне створення інституту політичного притулку, а скоріше на надання цього статусу конкретним особам – наприклад, опальним політикам, лідерам самопроголошеної ДНР.

Пушкарская, Анна. Россия убирает препятствия перед убежищем : Отменены нормы, серьезно затруднявшие получение статуса политбеженца = [Росія прибирає перешкоди перед притулком. Скасовано норми, які серйозно утруднювали отримання статусу політбіженця] / А. Пушкарская // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 20.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3835852?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0#id1161460>)

Глава МЗС Росії Сергій Лавров в розмові з щоденною газетою „Комсомольська правда”, заявив, що Росія не воює з українським режимом,

наголосивши, що з цим режимом бореться російськомовна більшість в Україні, яка живе на Донбасі. С. Лавров заявив, що для Росії важливішою є українська держава, ніж режим, який прийшов до влади через Захід, що порушує всі норми міжнародного права і норми, які регулюють міжнародні відносини. Так С. Лавров відповів на питання, чому Росія не розірве дипломатичні відносини з Україною.

Bartkiewicz, Artur. Ławrow o Ukrainie: Reżim o cechach nazistowskich = [Лавров про Україну: режим з нацистськими рисами] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 19.12. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/181219156-Lawrow-o-Ukrainie-Rezim-o-cechach-nazistowskich.html>)

Українські кораблі спробують ще раз пройти через Керченську протоку. „Це для нас принципово. Якщо ми зупинимося і відступимо, то Росія фактично виконає своє завдання по захопленню Азовського моря, пред’явить світу самопроголошені нові морські кордони в Чорному морі, де-факто легалізувавши окупацію Криму”, – сказав секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов у інтерв’ю ВВС.

Турчинов: Україна готує новий прохід військових кораблів через Керченський пролив = [Турчинов: Україна готує новий прохід військових кораблів через Керченську протоку] // Народная Воля. – Мінськ, 2018. – 19.12. (<https://www.nv-online.info/2018/12/19/turchinov-ukraina-gotovit-novyyj-prohod-voennyh-korablej-cherez-kerchenskij-proliv.html>)

Міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров пообіцяв, що його країна не буде „вести війну” з Україною і додав, що для Москви важливі відносини з українською державою. Водночас Лавров попередив, що Росія відповість силою на будь-яку українську провокацію на кордоні між двома країнами. „У нас є інформація, що на лінії поділу сил (на сході України) українські військові зосередили близько 19 тис. чоловік і велику кількість важкого озброєння та вони отримують допомогу американських і британських інструкторів”, – сказав він.

El ministro de Exteriores ruso: „No haremos la guerra a Ucrania, os lo prometo” = [Міністр закордонних справ Росії: „Ми не будемо вести війну з Україною, я обіцяю вам”] // El Mundo. – Madrid, 2018. – 17.12. (<https://www.elmundo.es/internacional/2018/12/17/5c17781cfdddf409a8b45f5.html>)

Президент України Петро Порошенко наполягає на тому, що його країні, як і раніше, загрожує російське вторгнення, і після недавнього спалаху деескалації не відбулося. „Ліва частина російських військ залишається” недалеко від кордону з Україною, – заявив Порошенко журналістам на прес-конференції в Києві, – „На жаль, менше 10% були зняті. На даний момент загроза вторгнення російських військ

зберігається. Ми повинні бути готові до цього, ми не допустимо повторення 2014 року”.

Russia Threat High With Troops at Border, Ukraine President Says = [Президент України заявив, що загроза Росії висока в зв'язку з дислокацією військ на кордоні] // Bloomberg. – New York, 2018. – 16.12. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-12-16/russia-threat-high-with-troops-at-border-ukraine-president-says>)

Президент Білорусі на зустрічі з представниками російського медійного співтовариства розповів, що один з найбільш поширених питань, яке задають йому росіяни, стосується того, чому Білорусь не виступає на стороні східної сусідки, незважаючи на всі домовленості у військовій сфері. Відповідаючи на це питання, О. Лукашенко зазначив, що, можливо, Росії в конфлікті з Україною буде потрібна саме така Білорусь, натякаючи на нейтральний статус. Олександр Лукашенко також розповів, що пропонував взяти участь у врегулюванні конфлікту на Донбасі, однак ні українська сторона, ні російська на це не пішли. За його словами, без участі США Європа – канцлер Німеччини чи президент Франції Еммануель Макрон, проблему, на жаль, не вирішать. На його думку лиши три країни – Україна, Росія і Білорусь – здатні врегулювати конфлікт на Донбасі.

Бенько, Александр. Президент: провести переговоры „нормандской четверки” в Минске первой предложила Ангела Меркель = [Президент: провести переговоры „нормандської четвірки” в Мінську першою запропонувала Ангела Меркель] / А. Бенько // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 16.12. (<https://www.sb.by/articles/prezident-provesti-peregovory-normandskoy-chetverki-v-minske-pervoy-predlozhila-angela-merkel.html>)

Президент України оголосив про часткову мобілізацію резервістів для навчання на тлі напруженості у відносинах з Росією, заявивши, що країні необхідно посилити оборону, щоб протистояти загрозі російського вторгнення. Кремль відхилив заяву українського лідера як „абсурдну” спробу розпалити напруженість. Україна також звинуватила Росію в блокуванні своїх портів на Азовському морі та закликала Німеччину й інших західних союзників посилити свою військово-морську присутність на Чорному морі, щоб допомогти утримати Росію від подальшої агресії.

Karmanau, Yuras. Ukraine Amps Up Defense Amid Rising Tensions With Russia = [Україна посилює оборону на тлі зростаючої напруженості з Росією] / Y. Karmanau // TIME. – New York, 2018. – 23.12. (<http://time.com/5469395/ukraine-defense-reservists-russia-tension/>)

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У своєму інтерв'ю хорватському виданню „Jutarnji.hr.”, посол Казахстану в Хорватії, Боснії та Герцеговині й Чорногорії, відповідаючи на питання про відносини Казахстану з Росією і Україною, про українську кризу, сказав, що дуже стурбований

тим, що „до подій на сході України торговий оборот Казахстану з Україною досягав 4,5 млрд дол., а тепер співробітництво зведене до мінімуму”.

Vurušić, Vlado. Veleposlanik Republike Kazahstana u Hrvatskoj, BiH I Crnoj Gori „S Rusijom imamo sporazum o vječnom prijateljstvu” = [Посол Республіки Казахстан в Хорватії, Боснії і Герцеговині та Чорногорії „З Росією у нас є угода про вічну дружбу”] / V. Vurušić // Jutarnji.hr. – Zagreb, 2018. – 22.12. (<https://www.jutarnji.hr/globus/Globus-politika/veleposlanik-republike-kazahstana-u-hrvatskoj-bih-i-crnoj-gori-s-rusijom-imamo-sporazum-o-vjecnom-prijateljstvu/8190896/>)

Поряд з екологічними вигодами, китайсько-український проект спрямований на підвищення ефективності роботи Слов'янської електростанції, скорочення витрат на її обслуговування та продовження терміну її експлуатації на 40 років. Генеральний директор Донбасенерго Едуард Бондаренко заявив, що оновлення блоку є проектом, який має особливе значення не тільки для Донбасу, але й для України в цілому. Проект з розрахунковою вартістю близько 684,3 млн дол. передбачає створення близько 3000 нових робочих місць.

Chinese, Ukrainian companies to jointly upgrade power unit at Ukraine's thermal plant = [Китайські та українські компанії спільно модернізують енергоблок теплової електростанції України] // China Daily. – Beijing, 2018. – 21.12. (<http://europe.chinadaily.com.cn/a/201812/21/WS5c1c7856a3107d4c3a0021e9.html>)

Китайська компанія „Dongfang Electric International Corporation” візьме участь в реконструкції 6-го енергоблоку Слов'янської ТЕС. Відповідний договір був підписаний між ДЕІС і українською енергетичною компанією „Донбасенерго”, яка володіє станцією. Контракт загальною вартістю 684,3 млн дол. передбачає поділ 6-го енергоблоку ТЕС на два енергоблоки потужністю 330 МВт кожен. У ході реконструкції буде впроваджено технологію циркулюючого киплячого шару, що забезпечує низький рівень викидів шкідливих речовин в атмосферу. Перший віцепрем'єр-міністр України Степан Кубів, високо оцінив інноваційність проекту. „Це модернізація систем енергетичного постачання України за стандартами європейського і світового співтовариства”, – підкреслив він.

Китайская компания поможет модернизировать ТЭС на востоке Украины = [Китайська компанія допоможе модернізувати ТЕС на сході України] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 20.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1221/c31519-9530686.html>)

Рада директорів Міжнародного валютного фонду схвалила новий механізм фінансової підтримки України SBA. В рамках програми Київ протягом 14 місяців отримає 3,4 млрд євро. Перший транш у 1,4 млрд дол. надійде до 25 грудня, йдеться в

повідомленні українського Мінфіну. За інформацією відомства, рішення про подальші транші будуть прийматися в травні та листопаді 2019 року.

МВФ одобрив новий механізм фінансової підтримки України = [МВФ схвалив новий механізм фінансової підтримки України] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 19.12. (<https://rus.postimees.ee/6480907/mvf-odobril-novyyu-mehanizm-finansovoyu-podderzhki-ukrainy>)

Верховний представник ЄС із закордонних справ і питань політики безпеки Федеріка Могеріні, підбиваючи підсумки 5-го засідання Ради Асоціації Україна – ЄС, заявила в Брюсселі, що Євросоюз підтримує плани України зміцнити двосторонню співпрацю в ключових областях. Серед головних сфер двосторонньої взаємодії Федеріка Могеріні назвала енергетику, юстицію, митний контроль та цифрову економіку. Вона також привітала зусилля, які прикладає Україна для того, щоб привести зазначені області у відповідність з нормами європейського законодавства.

ЄС підтримує плани України посилити співпрацю в ключових областях = [ЄС підтримує плани України посилити співпрацю в ключових областях] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 17.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1218/c31519-9529389.html>)

Угода про асоціацію ЄС–Україна приносить результати, і в Брюсселі задоволені взаємодією з Києвом по цій лінії, заявила глава дипломатії ЄС Федеріка Могеріні. Вона, зокрема зазначила, що „двостороння торгівля між Україною та ЄС продовжує зростати, і ЄС залишається головним торговельним партнером України”. Угода також дає можливість для українців відвідати європейські країни без візи.

Могеріні: нет оправдания использованию Россией военной силы против украинских кораблей = [Федеріка Могеріні: немає виправдання використанню Росією військової сили проти українських кораблів] / „Интерфакс” // День за днем. – Таллінн, 2018. – 17.12. (<https://rus.postimees.ee/6479399/mogerini-net-opravdaniya-ispolzovaniyu-rossiyei-voennoy-sily-protiv-ukrainskih-korabley>)

На Раді асоціації Україна – Європейський Союз будуть визначені пріоритети подальшої співпраці між Києвом і Брюсселем, пише Інтерфакс з посиланням на віце-прем’єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванну Климпуш-Цинцадзе. На думку віце-прем’єр-міністра, під час заходу партнери підіб’ють підсумки співпраці за весь період дії Угоди про асоціацію з початку її тимчасового застосування.

Украина и ЕС определяют приоритеты дальнейшего сотрудничества на заседании Совета ассоциации = [Україна і ЄС визначають пріоритети подальшої співпраці на засіданні Ради асоціації] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 17.12. (<https://rus.postimees.ee/6478548/ukraina-i-es-opredelyat-prioritety-dalneyshego-sotrudnichestva-na-zasedanii-soveta-associacii>)

ВІЗОВИЙ РЕЖИМ

У Чехії діє державна програма залучення українців „Режим Україна”, який має допомогти як українцям, так і чеським роботодавцям. Економічна палата Чехії відкрила свою філію у Львові. Потенційним мігрантам центр допоможе вирішити адміністративні проблеми, пов’язані з робочою міграцією. Він запропонує допомогу при оформленні всіх видів страхування та реєстрації після переїзду до Чехії.

Чешский бизнес поможет трудоустроиться украинцам и сербам = [Чеський бізнес допоможе працевлаштуватися українцям і сербам] // Пражский экспресс. – Прага, 2018. – 17.12. (<https://www.prague-express.cz/economics/69762-cheshskij-biznes-pomozhet-trudoustroitsya-ukraintsam-i-serbam>)

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Україна отримала першу частину допомоги Міжнародного валютного фонду, який у цілому надасть 4 млрд дол. Майже 1,5 млрд дол. вже потрапило до Києва. МВФ та Україна домовилися у жовтні, але для виплати першого траншу чекали економічних реформ, спрямованих на консолідацію податкової системи та зниження інфляції. Іншою умовою було схвалення парламентом бюджету на наступний рік. Голосування відбулося в кінці листопада. Очікується дефіцит у 2,3% ВВП.

Malinowski, Przemysław. MFW przekazał Ukrainie prawie 1,5 miliarda dolarów = [МВФ переказав Україні майже 1,5 мільярди доларів] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 19.12. (<https://www.rp.pl/Polityka/181219232-MFW-przekazał-Ukrainie-prawie-15-miliarda-dolarow.html>)

Як повідомляє швейцарська газета „Tages Anzeiger” Міжнародний валютний фонд схвалив нову програму кредитування для України та випустив 1,4 млрд дол. США на екстрену допомогу. В цілому, програма допомоги включає в себе кредити в розмірі 3,9 млрд дол. протягом 14-місячного періоду. МВФ зазначив, що київський уряд успішно відновив макроекономічну стабільність та стимулював зростання. Крім того, Україна змогла зменшити свій дефіцит.

Milliardenhilfe für die Ukraine : Soforthilfe für die Ukraine: Der Internationale Währungsfonds gibt sofort 1,4 Milliarden Dollar frei = [Мільйони на допомогу Україні. Надзвичайна допомога Україні: Міжнародний валютний фонд негайно виділяє 1,4 мільярди доларів] // Tages Anzeiger. – Zürich, 2018. – 19.12. (<https://www.tagesanzeiger.ch/wirtschaft/standardmilliardenhilfe-fuer-die-ukraine/story/26209184>)

МВФ схвалив програму „standby” на суму 3,9 млрд дол. для України, поповнивши скарбницю, оскільки країна, яка зазнала війни, готується до проведення наступного року виборів у період піку виплат за зовнішнім боргом та продовження

російської агресії. Київ отримає перший транш виплат 14-місячної програми у розмірі 1,4 млрд дол. Ця програма замінює пакет допомоги на суму 17,5 млрд дол., який був заморожений минулого року через незрозумілі зусилля з реформування. Девід Ліптон, перший заступник генерального директора фонду, зазначив, що нова програма „забезпечить економічну політику влади впродовж найближчого року, зберігаючи нещодавні економічні досягнення та сприяючи більш високому стабільному зростанню”. Але це „піддається суттєвим ризикам, як внутрішнім, так і зовнішнім”, – попереджає він.

Olearchyk, Roman. Ukraine secures \$3.9bn loan from IMF : Coffers shored up as elections loom and Russian tensions simmer = [Україна отримає кредит від МВФ на суму 3,9 млрд доларів. Казну підкріпили напередодні виборів і розпалювання російської агресії] / R. Olearchyk // Financial Times. – London, 2018. – 19.12. (<https://www.ft.com/content/765ed762-0317-11e9-9d01-cd4d49afb3e3>)

Фонд гарантування вкладів оголосив результати конкурсу на передачу активів та обов'язків українського відділення ВТБ. Цей банк, який належав другому за величиною активів у Росії банку, був визнаний неплатоспроможним центральним банком України. Це було пов'язано з рішенням київського суду щодо арешту активів російських банків в Україні, вважає автор публікації. Це, в свою чергу, є наслідком невиконання Росією арбітражного рішення в Гаазі. Навесні цей суд розглянув позов олігарха Ігоря Коломойського проти Росії і призначив компенсацію збитків майна бізнесмена, вилучені в Криму.

Trusewicz, Iwona. Ukraina zlikwidowała bank z Rosji : Narodowy Bank Ukrainy zamknął ukraiński oddział drugiego banku Rosji – państwowego VTB. Chętnych na przejęcie rosyjskiego banku nie brakowało = [Україна ліквідує банк з Росії. Національний банк України закрав українське відділення другого банку Росії – державного ВТБ. Бажаючих придбати російський банк не бракувало] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 19.12. (<https://www.rp.pl/Banki/181219211-Ukraina-zlikwidowala-bank-z-Rosji.html>)

Фонд гарантування вкладів України підвів підсумки конкурсу з передачі активів і зобов'язань „ВТБ Україна”. Початково бажаючих отримати їх було кілька, в результаті залишився лише один претендент, але й він недооцінив активи банку. Тепер ліквідацією українського ВТБ займеться сам фонд, який виплатить страхове відшкодування вкладникам. При цьому, на думку експертів, до моменту розпродажу активів юридичні ризики, пов'язані з їх арештом, з високою часткою ймовірності буде знівельовано, що підвищить ціну.

Дементьева, Ксения. Украинский ВТБ не достался никому : Ликвидацию банка предпочли предложением инвестора = [Український ВТБ не дістався нікому. Віддали перевагу ліквідації банку ніж пропозиціям інвестора] / К. Дементьева // Коммерсантъ. – М., 2018. – 19.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3834816?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)

Український уряд заявив, що Україна отримає 54 млн євро від Європейського Союзу на посилення своєї енергоефективності. Ці кошти будуть спрямовані на Фонд енергоефективності та розподілені між асоціаціями об'єднань співвласників багатоквартирних будинків для впровадження енергозберігаючих проектів. Частина грошей буде використана для підготовки енергетичних аудиторів, які працюватимуть у всіх регіонах України.

Ukraine to get \$61.2m from EU for energy efficiency = [Україна отримає 61,2 млн доларів США від ЄС за енергоефективність] // China Daily. – Beijing, 2018. – 18.12. (<http://www.chinadaily.com.cn/a/201812/18/WS5c184d09a3107d4c3a0015b7.html>)

Міжнародний валютний фонд затвердив нову програму допомоги Україні в розмірі 3,9 млрд дол. США, щоб стабілізувати економіку і допомогти уряду погасити свої борги. Рада директорів з Вашингтона погодилася надати країні першу виплату в розмірі 1,4 млрд дол. Це частина 14-місячної резервної програми, яка замінює фінансову допомогу, що зазнала тривалої затримки, оскільки уряд не здійснив реформи, необхідні для звільнення грошових коштів.

Verbyany, Volodymyr. IMF Approves \$3.9 Billion Ukraine Loan as Debt Pinch Looms = [МВФ затвердив кредит у розмірі 3,9 млрд доларів США у вигляді боргових зобов'язань] / V. Verbyany // Bloomberg. – New York, 2018. – 18.12. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-12-18/imf-approves-3-9-billion-in-aid-for-ukraine-as-debt-pinch-looms>)

У Брюсселі між Кабінетом Міністрів України та Єврокомісією була підписана угода про другий транш фіндопомоги у розмірі 54 млн євро для підтримки роботи Фонду енергоефективності. За словами віце-прем'єра – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадія Зубка, фіндопомога Брюсселя дозволить надавати гранти на підвищення енергоефективності житлових будинків, а також здійснювати підготовку енергоаудиторів.

Фонд энергоэффективности Украины получит от ЕС 54 млн евро = [Фонд енергоефективності України отримає від ЄС 54 млн євро] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 17.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1218/c31519-9529387.html>)

ЕКОНОМІКА

Програма підтримки економічної політики України дозволить подолати ряд викликів, зокрема здійснити в майбутньому році пікові виплати за зовнішнім боргом. За даними Міністерства фінансів України, вони складуть 150,1 млрд гривень (5,4 млрд дол.). Одночасно співпраця з фондом вимагатиме від української влади

проведення ряду ключових для розвитку країни реформ: посилення адміністрування податків, фінансового і енергетичного сектора, активізації боротьби з корупцією.

Новая программа МВФ поможет Украине поддерживать макростабильность = [Нова програма МВФ допоможе Україні підтримувати макростабільність] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 19.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1220/c31519-9530286.html>)

Україна отримала нові кредитні зобов'язання від Міжнародного валютного фонду, що є рятівним кругом від Заходу для країни, економіка якої була зруйнована корупцією і війною з підтримуваними Росією сепаратистами. Новий кредит є благом для Президента України Петра Порошенка напередодні президентських виборів, запланованих на березень.

Kramer, Andrew. Ukraine Wins New I.M.F. Support as Tensions Rise With Russia = [Україна отримує новий транш МВФ. Підтримка надана в міру зростання напруженості у відносинах з Росією] / A. Kramer // The New York Times. – New York, 2018. – 18.12. (<https://www.nytimes.com/2018/12/18/world/europe/ukraine-imf-loan.html>)

В Асоціації „Укркондпром” повідомляють, що митниця Узбекистану в повному обсязі відновила розмитнення товарів походженням з України, в тому числі кондитерської продукції. Президент Асоціації Олександр Балдинюк заявив, що відсутність доступу до узбецького ринку в період наближення новорічно-різдвяних свят, коли традиційно відвантажуються на експорт найбільші обсяги кондитерської продукції, завдала б значних збитків українським експортерам. Тож було важливо оперативно врегулювати проблему та розблокувати узбецький ринок.

Рынок Узбекистана вновь открыт для украинских кондитерских изделий = [Ринок Узбекистану знову відкритий для українських кондитерських виробів] // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 18.12. (<https://nuz.uz/ekonomika-i-finansy/37481-rynok-uzbekistana-vnov-otkryt-dlya-ukrainskih-konditerskih-izdeliy.html>)

Вантажі з азотними і добривами, що містять азот вироблені в Білорусі, блокуються українськими митниками. Претензії українських митників спрямовані, в першу чергу, на складні добрива (НРК-добрива) – вони вимагають вилучення з усіх партій зразків на аналіз щодо вмісту в добривах азоту. Київ ввів антидемпінгове мито 42,96% на російські або на ті, що не мають сертифіката походження азотні й змішані добрива, в яких міститься не менше 28% амонійного і нітратного азоту.

Україна заблокувала мільйонні поставки азотних добрив з Білорусі = [Україна заблокувала мільйонні поставки азотних добрив з Білорусі] // Народная Воля. – Мінськ, 2018. – 16.12. (<https://www.nv-online.info/2018/12/14/ukraina-zablokirovala-millionnye-postavki-azotnyh-udobrenij-iz-belarusi.html>)

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

„Північний потік – 2” дістався до Швеції: в її економічній зоні почалося укладання труб газопроводу. Аналогічні роботи тривають у виключно економічній зоні Фінляндії, яка не стала переглядати свою позицію щодо проекту після інциденту в Керченській протоці. Будівництво другої гілки „Північного потоку” виходить на фінішну пряму. Німеччина і Фінляндія сповнені рішучості довести почате до кінця. Країни Балтії залишилися на одному боці з Україною.

Ильяшевич, Алексей. Прибалтика кусает локти: в Скандинавии началось строительство „Северного потока – 2” = [Прибалтика кусає лікті: у Скандинавії почалося будівництво „Північного потоку – 2”] / А. Ильяшевич // RuBaltic.Ru. – Калінінград, 2018. – 26.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/ekonomika-i-biznes/26122018-pribaltika-kusaet-lokti-v-skandinavii-nachalos-stroitelstvo-severnogo-potoka-2/>)

Напруженість в Керченській протоці і проект „Північний потік – 2” – дві актуальні теми, які серйозно впливають на відносини між Росією і Україною. Більш того, це протистояння не обмежується тільки цими двома країнами, США та ЄС теж активно залучені в цей процес. Україна і США незадоволені спробами Росії створити альтернативні маршрути транспортування російського газу в Європу.

Ukraynasız Avrupa = [Європа без України] // Duvar. – Ankara, 2018. – 25.12. (<https://www.gazeteduvar.com.tr/yazarlar/2018/12/19/592042/>)

Мер м. Ханко (Фінляндія) Деніс Странделль розглядає „Північний потік – 2”, в першу чергу, як комерційний проект, але визнає, що з ним пов’язані й деякі незручні політичні аспекти. „Якщо враховувати російську агресію в Україні та в Чорному морі, він починає виглядати більш проблематично, але ми не займаємося ні зовнішньою політикою, ні політикою безпеки. Ми просто намагаємося знайти найкраще застосування нашого прекрасного порту”, – зазначає Деніс Странделль.

Boguslawski, Thomas. „Här har vi inget jullov” – jättegassetningen sänks ner i havet utanför Hangö samtidigt som Ryssland skärper greppet om Ukraina = [Росія посилює хватку в Україні, а гігантський газопровід занурюється у воду в Ханко] / Т. Boguslawski // Yle. – Helsinki, 2018. – 24.12. (<https://svenska.yle.fi/artikel/2018/12/20/har-har-vi-inget-jullov-jattegasledningen-sanks-ner-i-havet-utanfor-hango>)

США, які займають різку позицію проти російського проекту „Північний потік – 2”, у заявах на цю тему не забули дати сигнал, пов’язаний з Україною. Рік Перрі, який висловив намір продовжувати боротьбу проти „Турецького потоку” і „Північного потоку – 2”, заявив, що США готові до співпраці в сфері видобутку і транспортування українського природного газу, ядерної енергетики. Експерти вважають, що саме Україна є тією країною, яка найбільше постраждає від проекту „Північний потік – 2”. Країна, у якої погані відносини з сусідом, позбудеться доходів за транзит російського газу в Європу. Тим часом Росія, не здійснюючи транспортування природного газу через Україну, з якою стоїть на порозі війни, забезпечить безпеку енергопотоків.

Ağaç, M. Cihat. ABD'nin karşı çıktığı Kuzey Akım-2 ve Türk Akım projeleri, Ukrayna'ya kaybettirecek = [Проекти „Північний потік – 2” і „Турецький потік”, проти яких виступають США, залишать Україну в програвшій] / М. С. Ağaç // Star gazete. – Ankara, 2018. – 21.12. (<http://www.star.com.tr/dunya/rusya-dev-projelerle-ukraynaya-kaybettirecek-haber-1418169/>)

Автор статті стверджує, що через проекти „Північний потік – 2” і „Турецький потік”, проти яких виступають США і Європарламент, а Росія рішуче продовжує їх реалізацію, програє західний союзник – Україна. У той час як Україна втратить доходи від транзиту газу, Росія забезпечить безпеку своїх трубопроводів.

Джихат А. М. Star (Турція): проекти „Северный поток – 2” и „Турецкий поток”, против которых выступают США, оставят Украину в проигрыше = [Star (Туреччина): проекти „Північний потік – 2” і „Турецький потік”, проти яких виступають США, залишать Україну в програвшій] / М.А. Джихат // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 20.12. (<https://nuz.uz/v-mire/37521-star-turciya-proekty-severnyy-potok-2-i-tureckiy-potok-protiv-kotoryh-vystupayut-ssha-ostavyat-ukrainu-v-proigrishe.html>)

Німецька „Handelsblatt” наводить аргументи за і проти „Північного потоку – 2”. При цьому аргументи на користь проекту засновані на економічній і практичній доцільності, а доводи проти зводяться до збитку солідарності країн у рамках ЄС. У кінцевому підсумку, вважає автор, європейцям варто радіти гарантіям, які забезпечить їм цей газопровід, а „образи українців ні на чому не засновані”.

Stratmann, Klaus. Soll Nord Stream 2 gebaut werden? Ein Pro und Contra = [Чи варто будувати „Північний потік – 2”? Аргументи за і проти] / К. Stratmann // Handelsblatt. – Berlin, 2018. – 19.12. (<https://www.handelsblatt.com/meinung/kommentare/kommentar-soll-nord-stream-2-gebaut-werden-ein-pro-und-contra/23768890.html?ticket=ST-413215-V9AIVdUDMDSu2bnFVrln-ap6>)

Софія хоче побудувати 484-кілометровий трубопровід під назвою „Турецький потік – 2”. Через нього Москва зможе збільшити продажі свого природного газу в

Європу в обхід України, Польщі та інших країн Східної Європи. Інший російський проект – „Північний потік – 2” – пролягає через Балтійське море і дозволить Кремлю транспортувати газ до Німеччини, уникаючи транзиту через українську територію. Це робить регіон Східної Європи, який колись був під контролем Росії, менш захищеним. Адже російський уряд у будь-який момент може перекрити поставки для непокірних сусідніх країн і при цьому зберегти нормальний потік газу в Західну Європу.

Rettman, Andrew. Deja vu: Bulgaria pipeline to face EU scrutiny = [Трубопровід у Болгарії зіткнеться з пильною увагою ЄС] / A. Rettman // EUobserver.com. – Brussel, 2018. – 17.12. (<https://euobserver.com/foreign/143675>)

Міністр економіки Німеччини Петер Альтмайер, незважаючи на недавнє загострення конфлікту між Росією і Україною, вважає, що припинення будівництва „Північного потоку – 2” є нереальним. Зокрема, він сказав, що не бажає виконувати вимоги США, України та його партії щодо зупинки будівництва даного проекту. У ході інтерв'ю він зазначив, що „вважає цей проект таким, що може зберегти життєві інтереси України”.

Deutscher Wirtschaftsminister will nicht von Nord-Stream-2-Plänen abweichen = [Міністр економіки Німеччини не хоче відступити від планів „Північного потоку – 2”] // Der Standard. – Vienna, 2018. – 16.12. (<https://derstandard.at/2000094082893/Deutscher-Wirtschaftsminister-will-nicht-von-Nord-Stream-2-Plaenen-abweichen>)

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Автор статті аналізує політ над Україною літака ОС-135 з американськими, канадськими, німецькими, французькими, румунськими і британськими спостерігачами. Літак зробив коло над українською територією і момент для польоту був обраний для підтвердження прихильності США до України та інших партнерів, заявили у Пентагоні. Однак, незалежний експерт з питань безпеки Стівен Воткінс звернув увагу на те, що американський ОС-135 насправді лише зробив коло над цілком безпечними українськими регіонами. Після польоту над Україною в грудні в Держдепартаменті оголосили, що це було зроблено для висловлення американської підтримки українським партнерам.

Axe, David. Expert: Recent Air Force „Extraordinary” Surveillance Flight over Ukraine Was „Nowhere Near Russian Forces” = [Спостережний політ США над Україною був „декоративним”] / D. Axe // The National Interest. – Washington, 2018. – 19.12. (<https://nationalinterest.org/blog/buzz/expert-recent-air-force-extraordinary-surveillance-flight-over-ukraine-was-nowhere-near>)

Резервісти з усієї країни, які були відправлені до восьми навчальних центрів української армії, можуть повернутися додому до Різдва у випадку зменшення ризику

російського вторгнення – повідомляє Генеральний штаб України. Начальник управління підготовки персоналу головного управління підготовки Збройних сил України Микола Губінь повідомив, що до восьми навчальних центрів ЗСУ на збори направили понад три тисячі військовозобов'язаних.

Bartkiewicz, Artur. Sztab Generalny Ukrainy: Rezerwisci mogą wrócić do domów na święta = [Генеральний штаб України: Резервісти можуть повернутися додому на свята] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 19.12. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/181219124-Sztab-Generalny-Ukrainy-Rezerwisci-moga-wrocic-do-domow-na-swiewta.html>)

Представник Держдепартаменту США з питань України Курт Волкер у ході зустрічі зі спікером Верховної Ради Андрієм Парубієм заявив, що США сподіваються, що Україна не продовжить термін дії воєнного стану, введеного в ряді областей країни. Одночасно К. Волкер запевнив, що Вашингтон підтримує прагнення України зміцнити боєздатність своїх збройних сил і хоче надати їй посильну допомогу. У наступному році США планують надати українській стороні військово-технічну підтримку на 250 млн доларів.

США призвали Україну не продлевать военное положение = [США закликали Україну не продовжувати воєнний стан] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 19.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1220/c31519-9530276.html>)

Швейцарська „Neue Zürcher Zeitung”, посилаючись на прес-конференцію Петра Порошенка, пише, що Україна не збирається продовжувати воєнний стан. Президент України заявив, що воєнний стан буде продовжено тільки в разі широкомасштабного вторгнення Росії на територію України. З огляду на політичний тиск, як вважає автор, Петро Порошенко економно використовував свої додаткові повноваження; найсерйознішим обмеженням стала заборона на в'їзд у країну російським чоловікам у віці від 16 до 60 років. У своїй виборчій кампанії П. Порошенко спирається на патріотизм.

Mijnssen, Ivo. Ukraine will Kriegsrecht nicht verlängern = [Україна не хоче продовжувати воєнний стан] / I. Mijnssen // Neue Zürcher Zeitung. – Zürich, 2018. – 17.12. (<https://www.nzz.ch/international/ukraine-will-kriegsrecht-nicht-verlaengern-ld.1445373>)

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що Вищий антикорупційний суд України почне свою роботу в першому кварталі 2019 року. Глава уряду особливо підкреслив, що діяльність ВАКС стане значущим кроком на шляху зміцнення верховенства права в Україні. Створення ВАКС було одним з основних вимог міжнародних кредиторів України – МВФ, Світового банку та

Євросоюзу. Цей суд буде розглядати кримінальні справи, що мають корупційну складову.

Высший антикоррупционный суд Украины начнет работу в первом квартале 2019 года = [Вищий антикорупційний суд України почне роботу в першому кварталі 2019 року] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 17.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1218/c31519-9529400.html>)

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Служба безпеки України встановила 10 найманців ПВК „Вагнер”, які причетні до вбивства трьох російських журналістів у Центральноафриканській республіці. Як повідомляється на сайті СБУ, найманці ПВК були спрямовані в ЦАР керівництвом головного управління генштабу збройних сил РФ. Структурою прикриття терористів є комерційна фірма „М-Фінанс”. За даними СБУ, в завдання служби безпеки ТОВ „М-Фінанс” в ЦАР входить здійснення інструкторської підготовки членів місцевих воєнізованих формувань, а також забезпечення таємного вивезення дорогоцінних каменів у РФ „в інтересах збагачення вищого керівництва держави і російських спецслужб”.

Украина заявила об установлении личности наемников ЧВК „Вагнер”, причастных к убийству Орхана Джемаля = [Україна заявила про встановлення осіб найманців ПВК „Вагнер”, причетних до вбивства Орхана Джемаля] // Minval.az. – Баку, 2018. – 24.12. (<https://minval.az/?s=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

За останній тиждень в Україні захворіло на кір 2652 людини. 16 пацієнтів померли з початку року. Такі дані опубліковані Міністерством охорони здоров'я України, яке закликає до вакцинації проти епідемії: „Вакцинація є єдиним захистом від цього небезпечного захворювання”. У міністерстві повідомляють, що в Одеській області лише 68,9% дітей віком до року були вакциновані й цього не достатньо, щоб зупинити епідемію. Міністерство також повідомляє, що з початку року було виявлено 49518 людей хворих на кір (18297 дорослих та 31221 дітей). Більшість пацієнтів в західній частині країни, де – за даними міністерства – найменше вакцинованих проти кору.

Łomanowski, Andrzej. Epidemia odry na Ukrainie = [Епідемія кору в Україні] / A. Łomanowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 19.12. (<https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/312199960-Epidemia-odry-na-Ukrainie.html>)

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

До прем'єр-міністра Павла Філіпа Молдови і декількох міністрів звернулися 13 НВО в зв'язку з наміром України розширити Дністровський гідроенергетичний комплекс. Вони просять уряд направити лист до Кабінету Міністрів України з

проханням відкликати зобов'язання української держави відповідно до Конвенції Espoo і просити провести дослідження з оцінки впливу на навколишнє середовище Дністровського гідроенергетичного комплексу в транскордонному контексті НВО просять не підписувати Угоду про забезпечення функціонування Дністровського гідроенергетичного комплексу до завершення дослідження його впливу на навколишнє середовище, суспільство і економіку Республіки Молдова, розробленого ПРООН Молдова.

Кабмін призвали не підписувати угоду по Дністру = [Кабмін закликали не підписувати угоду по Дністру] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2018. – 19.12. (<https://noi.md/ru/obshhestvo/kabmin-prizvali-ne-podpisuyati-soglashenie-o-dnestrovskom-gidrojenergeticheskom-komplekse>)

ІСТОРІЯ

У статті представлено історичні факти вбивства першого президента Польщі Габріеля Нарutowича. Зокрема, розкрито подробиці виборів 1922 р., які проводилися згідно з березневою Конституцією і призвели до формування нового складу Сейму і Сенату, в якому праві сили отримали 29%, центр – 24 %, лівиця – 25%, угруповання національних меншин – 22% голосів. Українські сили Східної Галичини бойкотували проведення виборів, натомість Українське парламентське представництво було сформоване з представників Волині та діячів Українського сільського сеймового клубу („хліборобів”). Беручи участь у діяльності вищого законодавчого органу Польщі, українські представники не відкидали перспектив побудови власної національної держави.

96 rocznica zabójstwa prezydenta Polski. Jak doszło do mordu na Gabrielu Narutowiczu? = [96-а річниця вбивства президента Польщі. Що спричинило вбивство Габріеля Нарutowича?] // Wprost. – Posnan, 2018. – 16.12. (<https://www.wprost.pl/historia/10176309/96-rocznica-zabojstwa-prezydenta-polski-jak-doszlo-do-mordu-na-gabrielu-narutowiczu.html>)

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

Проект „Поляки на Сході – наше зобов'язання” був адресований учням початкової школи, середньої школи та технікуму. У його рамках було підготовлено „Навчальний тизер”, що складається з п'яти уроків і навчальних посібників. Студенти мали можливість придбати історичні знання, а також інформацію про сучасну діяльність поляків на Сході. У проекті взяли участь більше 3000 студентів. У рамках проекту відбулася навчальна поїздка до Львова, метою якої було підготувати викладачів, які беруть участь у проекті, для ефективного використання навчальних матеріалів та ознайомитися з діяльністю польських громад, що діють в Україні. Під час поїздки відбулися зустрічі з дипломатами, експертами та людьми польського походження, які живуть та працюють в Україні.

Kozubal, Marek. Uczniowie uczą się o Polakach na Ukrainie : Ponad 3 tysiące uczniów poznało historię Polaków, którzy mieszkają za wschodnią granicą Rzeczpospolitej = [Студенти дізнаються про поляків в Україні. Понад 3000 студентів дізналися про історію поляків,

які живуть за східним кордоном Речі Посполитої] / М. Kozubal // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 22.12. (<https://www.rp.pl/Edukacja/312229991-Uczniowie-ucza-sie-o-Polakach-na-Ukrainie.html>)

Виходячи з естонських національних інтересів, у націоналістичних та антиєвропейських рухах у провідних європейських країнах слід швидше вбачати можливу загрозу, пише в „Postimees” історик Д. Всевиов. Історик у контексті останніх подій, які відбуваються в Україні, вважає, що Україна багато в чому стала лакмусовим папірцем, який наочно демонструє, як ставляться європейські країни і політичні сили до імперських проектів Росії щодо захоплення інших країн.

Всевиов, Давид. Давид Всевиов: как измерить национализм? = [Давид Всевиов: як виміряти націоналізм?] / Д. Всевиов // День за днем. – Таллінн, 2018. – 20.12. (<https://rus.postimees.ee/6482437/david-vseviiov-kak-izmerit-nacionalizm>)

Шведський письменник Андерс Рюделль обурений тим, що переклад його книги потрапив в Україні у чорний список. У книзі згадуються єврейські чистки в Україні та погроми часів Петлюри. Автор розповідає, що його книгу більш конкретно звинувачують в тому, що вона містить російську пропаганду і поширює міфи про Українську Народну Республіку.

Рюделль, Андерс. Почему Украина запретила мою книгу = [Чому Україна заборонила мою книгу] / А. Р. Рюделль // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 18.12. (<https://nuz.uz/k-velikoy-pobede/37466-svenska-dagbladet-shveciya-pochemu-ukraina-zapretila-moyu-knigu.html>)

РЕЛІГІЯ

Експерт фінської „Yle” прогнозує в Україні „різдвяну сутичку”, однак не вірить в можливість більш серйозного конфлікту. На його думку, набуття Українською православною церквою незалежності від Російської православної церкви дає можливість для нових провокацій на території України.

Skara, Marija. Dosentti ennustaa Ukrainaan joulukärhämää – ei kuitenkaan usko isompaan konfliktiin = [В Україні можливі провокації на Різдво] / М. Skara // Yle. – Helsinki, 2018. – 24.12. (<https://yle.fi/uutiset/3-10565413>)

Президент України Петро Порошенко підписав законопроект, нещодавно прийнятий парламентом, який зобов’язує УПЦ Московського патріархату змінити свою назву на таку, яка б підкреслила її зв’язок з Російською Православною Церквою. Раніше в українських ЗМІ робилися пропозиції, щоб УПЦ МП називалася, наприклад, Російською Православною Церквою в Україні. Речник УПЦ МП архієпископ Климент, процитований українською редакцією Радіо Свобода, заявив, що його

православна церква не має наміру змінювати свою назву. Він послався на статут і заявив, що УПЦ МП є незалежною і не керується іншою православною церквою. Несподівано він припустив, що Росія є „державою-агресором”, заявивши, що церква немає центру не тільки в державі-агресорі, але й у жодній іншій країні. Він також розповів що УПЦ МП не визнає анексію Криму та засуджує агресію Росії на сході країни.

Szozzyn, Ruslan. Ukraińska Cerkiew Patriarchatu Moskiewskiego: nie uznajemy aneksji Krymu : Rzecznik Ukraińskiej Prawosławnej Cerkwi Patriarchatu Moskiewskiego wydał odważne oświadczenie = [Українська Православна Церква Московського Патріархату: ми не визнаємо анексію Криму. Представник Української Православної Церкви Московського Патріархату висловив сміливе твердження] / R. Szozzyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 22.12. (<https://www.rp.pl/Polityka/312229971-Ukraińska-Cerkiew-Patriarchatu-Moskiewskiego-nie-uznajemy-aneksji-Krymu.html>)

Загальні збори Мінської єпархії під головуванням митрополита Мінського і Заславського Павла зробили кілька заяв через ситуацію з розривом відносин РПЦ з Константинопольським патріархатом, а також проведенням в Києві об'єднавчого собору і утворенням в Україні нової церкви. Ситуацію, що склалася в БПЦ називають посяганням Константинопольського Патріархату на канонічну територію РПЦ, а церкву в Україні вважають псевдоцерковною структурою і розкольницькою спільнотою. На засіданні було прийнято рішення односторонньо підтримати рішення про розрив євхаристійного спілкування з Константинопольським Патріархатом.

БПЦ назвала нову церкву в Україні „раскольнической” = [БПЦ назвала нову церкву в Україні „розкольницькою”] // Народная Воля. – Мінськ, 2018. – 21.12. (<https://www.nv-online.info/2018/12/21/bpts-nazvala-novuyu-tserkov-v-ukraine-raskolnicheskoj.html>)

Автор статті вважає, що саме Москва з 2014 року, сама того не бажаючи, дала Україні великий поштовх до консолідації і зміцнення своєї національної ідентичності. Анексія Криму, війна на Донбасі та посягання РПЦ на відновлення якщо не географічної, то хоча б культурної московської імперії, сильно вплинули на усвідомлення українцями своєї національності. Створення і міжнародне визнання незалежної УПЦ стало новим кроком у цьому напрямі. Однак, УПЦ ще доведеться продемонструвати, що вона дещо більше, ніж, безумовно, пов'язана з державою конфесія.

Hassel, Florian. Orthodoxe Kirchengründung in Ukraine Der Schritt war längst überfällig = [Фундація Православної Церкви в Україні. Україна мала створити незалежну церкву вже давно] / F. Hassel // Sueddeutsche Zeitung. – München, 2018. – 19.12. (<https://www.sueddeutsche.de/politik/ukraine-kirche-putin-krim-1.4255190>)

За оцінками міжнародних організацій, які стежать за дотриманням прав на свободу віросповідання, ні в Росії, ні в Україні ситуацію не можна назвати благополучною – хоча в Росії справи йдуть набагато гірше. Загальновизнано, що деякі з грубих в регіоні порушень прав на свободу віросповідання відбуваються в районах України, окупованих проросійськими силами, а також у Криму, який був анексований Росією в 2014 році. Як говориться в доповіді Держдепартаменту США, керовані Росією сили (в східних районах України) „як і раніше затримують і садять до в'язниць членів релігійної організації „Свідки Єгови”, яка в Росії екстремістською, а також інших релігійних лідерів”.

In post-Soviet lands, theology and politics are hard to disentangle = [На пострадянському просторі важко відокремити теологію від політики] // The Economist. – London, 2018. – 19.12. (<https://www.economist.com/erasmus/2018/12/18/in-post-soviet-lands-theology-and-politics-are-hard-to-disentangle>)

У київському Софійському соборі зібралася об'єднавча рада в складі 190 делегатів, щоб провести заключні обряди, присвячені 332-річчю релігійних зв'язків країни з московським православ'ям; створити нову, єдину Українську Православну Церкву; і обрати нового лідера. Собор пішов за вересневим рішенням Константинопольського Патріарха Варфоломія про надання УПЦ церковної автокефалії.

Carroll, Oliver. Ukraine forms new unified Orthodox Church in defiance of Moscow = [Україна створює нову єдину православну церкву всупереч Москві] / O. Carroll // The Independent. – London, 2018. – 17.12. (<https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-orthodox-church-russia-moscow-petro-poroshenko-unified-putin-a8685271.html>)

Створення незалежної УПЦ в Україні – небезпечний шлях, вважає журналіст „Tages Anzeiger” Флоріан Хассель. Андрій Ілларіонов, екс-радник президента Володимира Путіна, говорить, посилаючись на свої минулі зв'язки, що для Путіна втрата залежності української церкви від РПЦ – така ж велика катастрофа, як і кінець царської Росії або розпад Радянського Союзу.

Hassel, Florian. Ein risikoreicher Weg : Die Gründung einer eigenständigen orthodoxen Kirche in der Ukraine war fällig – ist aber gefährlich. = [Ризикований шлях. Виникла необхідність створення незалежної УПЦ, але це небезпечно] / F. Hassel // Tages Anzeiger. – Zürich, 2018. – 17.12. (<https://www.tagesanzeiger.ch/ausland/europa/ein-risikoreicher-weg/story/24077428>)

Глава української держави зробив релігійну незалежність однієї з візитних карток своєї президентської кампанії. Однак навіть якщо незалежність нової української церкви і є „перемогою” для Порошенка, вона може привести до багатьох

розбіжностей між Москвою і Києвом у питанні церковної власності. „Без сумніву, будуть конфлікти в Східній і Центральній Україні через церковну власність (церков і монастирів). Нова українська церква спробує заволодіти майном православних українців, як і раніше вірних Москві. Деякі парафії, що знаходяться під юрисдикцією Москви, будуть чинити опір та існує ймовірність виникнення напруженості”, – сказав виданню колишній арабський дипломат, який побажав залишитися неназваним.

Saïkali, Élie. L'indépendance de l'Église ukrainienne, „une amputation” pour Moscou = [Незалежність української церкви – велика втрама для Москви] / É. Saïkali // L'Orient-Le Jour. – Paris, 2018. – 17.12. (<https://www.lorientlejour.com/article/1148713/lindependance-de-leglise-ukrainienne-une-amputation-pour-moscou.html>)

Виникнення нової, незалежної від московської церкви та обрання її керівника, звичайно, можна назвати найважливішою подією в сучасній історії України, після розпаду СРСР, коли країна отримала незалежність. Розвінчано міф, створений протягом кількох сотень років, що Україна є канонічною територією РПЦ. Разом з тим, повне звільнення від Московського патріархату не буде швидким і легким, пише автор публікації.

Szoszyn, Ruslan. Ukraina ma własną Cerkiew, niezależną od Rosji : W Kijowie wybrano niezależnego od Rosji metropolitę zjednoczonego Kościoła prawosławnego = [Україна має свою власну православну церкву, незалежну від Росії. У Києві був обраний митрополит УПЦ, незалежної від Росії] / R. Szoszyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 16.12. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/181219453-Ukraina-ma-wlasna-Cerkiew-niezalezna-od-Rosji.html>)

У даний момент справа в православ'ї обстоїть не так добре, після того, що відбулося внаслідок розв'язання Росією в Україні війни розколу та гнучких розмов про насильство серед різних православних церков. Варфоломій Константинопольський, відомий як вселенський патріарх і „перший серед рівних” з числа православних патріархів, погодився забезпечити автокефалію Української православної церкви, по суті надаючи їй незалежність. Патріарх Кирило з Російської православної церкви, що вважає Україну своєю територією, гнівно відреагував на це, заявивши про розрив з вселенським патріархом.

Walker, Shaun. Ukraine-Russia tensions reach Greece's holy Mount Athos = [Напруженість у відносинах між Україною та Росією досягла грецького Афона] / S. Walker // The Guardian. – London, 2018. – 16.12. (<https://www.theguardian.com/world/2018/dec/14/ukraine-russia-tensions-reach-greeces-holy-mount-athos>)

Українські православні лідери схвалили створення єдиної церкви, незалежної від Московського Патріархату, і обрали лідера, щоб очолити цю нову церкву – крок,

який може експоненціально підвищити напруженість у відносинах із сусідньою Росією.

Karmanau, Yuras. Ukraine Orthodox leaders approve break with Russian church = [Православні лідери України схвалюють розрив з російською церквою] / Y. Karmanau // The Washington Post. – Washington, 2018. – 16.12. (https://www.washingtonpost.com/world/europe/ukraine-orthodox-leaders-to-approve-break-with-russia-church/2018/12/15/d97e4d6a-005a-11e9-a17e-162b712e8fc2_story.html?utm_term=.a7eff946eddb)

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Українському журналісту Роману Цимбалюку на великій щорічній прес-конференції Володимира Путіна надали можливість задати відразу кілька запитань президенту Росії, на які той дав розгорнуті й докладні відповіді. Український журналіст Роман Цимбалюк буквально атакував президента Росії Володимира Путіна незручними питаннями про війну в Україні і про захоплення українських моряків у Чорному морі.

„Сколько вы тратите на Донбасс?": украинский журналист забросал Путина острыми вопросами = [„Скільки ви витрачаєте на Донбас?": Український журналіст закидав Путіна гострими питаннями] // Minval.az. – Баку, 2018. – 20.12. (<https://minval.az/?s=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD>)

ТУРИЗМ

Американське видання Forbes включило Україну в список недорогих країн для подорожей у 2019 році. Пояснюючи свою пораду відвідати Україну, фотограф з Нью-Йорка і менеджер однієї з соціальних мереж Люсі Джосма, перш за все, зауважує, що це одна з найдешевших і найбільш мальовничих країн, яку вона будь-коли відвідувала. На думку фотографа, для великого старту підійде історичний Київ із неймовірною релігійною архітектурою, музеями і галасливим центром. Нагулявшись Києвом, вона радить потрапити у Львів, центр якого внесений до культурної спадщини ЮНЕСКО, а також відвідати українські Карпати.

Bloom, Laura. The 38 Cheapest Places To Travel In 2019 = [38 найдешевших місць для подорожей у 2019 році] / L. Bloom // Forbes. – New York, 2018. – 18.12. (<https://www.forbes.com/sites/laurabegleybloom/2018/12/18/the-cheapest-places-to-travel-in-2019/#4554a460787a>)

Міністр екології та природних ресурсів України Остап Семерак повідомив, що в поточному році турпотік в зону відчуження Чорнобильської АЕС, перевищив 63 тис. осіб, тоді як у 2014 році там побувало тільки близько 8 тис. туристів. У останні роки влада України робить активні кроки для перетворення ЧАЕС і прилеглих до неї територій. Одним з напрямів цієї діяльності є розвиток туризму. Зокрема, в 2010 році

були офіційно дозволені екскурсії в Чорнобильську зону, а в цьому році для туристів відкрили саму станцію.

За последние четыре года турпоток в зону отчуждения ЧАЭС вырос в восемь раз = [За останні чотири роки турпотік у зону відчуження ЧАЕС виріс у вісім разів] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 18.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1219/c31519-9529852.html>)

КРИТИКА ПОЛІТИКИ ЗАХІДНИХ КРАЇН ПО УКРАЇНІ

Офіційні представники Литви, Латвії та Естонії поскаржилися вашингтонському виданню на зовнішню політику США. На думку країн Балтії, Білий дім не реагує на „російську агресію” і не створює союзникам відчуття захищеності від „російської загрози”. У країнах Балтії незадоволені Трампом, пише „Washington Examiner”. Офіційні особи Литви, Латвії та Естонії засуджують США за „занадто мляву” відповідь на „російську агресію в Чорному морі”, стверджує вашингтонське видання.

Носович, Александр. Прибалтика осуждает США. Только тайно, чтобы Трамп не услышал = [Прибалтика засуджує США. Тільки тємно, щоб Трамп не почув] / А. Носович // RuBaltic.Ru. – Калінінград, 2018. – 25.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/politika-i-obshchestvo/25122018-pribaltika-osuzhdaet-ssha-tolkotayno-chtoby-tramp-ne-uslyshal/>)

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Автор смтатті пише про те, що як тільки Президент України Петро Порошенко якраз оголосив про закінчення дії воєнного стану в країні російські чиновники накинулися на нього з обвинуваченнями в тому, що він нібито підтримує правих радикалів, на яких США закривають очі. Експерти ж кажуть, що ці російські звинувачення – обман і частина кампанії Кремля з розповсюдження дезінформації, пише „Newsweek”. На думку аналітиків, російські заяви вказують на пошуки виправдання для нової військової агресії. Дезінформація Кремля поширює вигадки про український „фашизм”. Але у порівнянні з більшістю країн Європи, „праві екстремісти в Україні насправді дуже слабкі”, – пояснив колишній посол США в Україні Джон Гербст.

Maza, Cristina. Russia-Ukraine War: U.S. 'Ultra-Rightist Groups' Are Supporting Ukrainian Government, Russian Official Claims Without Evidence = [Війна між Росією та Україною: ФСБ звинувачує Україну в тому, що насправді роблять неонацисти Росії] / С. Maza // Newsweek. – New York, 2018. – 26.12. (<https://www.newsweek.com/russia-ukraine-war-us-far-right-groups-1271916>)

Командування Десантно-штурмових військ України виступило з постом на Facebook: „Не дивлячись на неймовірну довіру і повагу суспільства до захисників України, які досить чітко проявляються протягом останніх п'яти років як в

матеріальному так і в духовному вимірах, необдумані дії деяких військовослужбовців дають негативні інформаційні приводи для ворожої антиукраїнської пропаганди... Закликаємо весь особовий склад десантно-штурмових військ Збройних Сил України бути зваженими, уважно ставитися до свого зовнішнього вигляду і пам'ятати, що в умовах гібридної війни необдуманий вчинок, навіть одного військовослужбовця, може викликати в суспільстві негативний резонанс і порушити довіру до своїх захисників”.

От „Мертвой головы” до „великого Гитлера”. Как украинцы попадали в нацистские скандалы = [Від „Мертвої голови” до „великого Гітлера”. Як українці потрапляли в нацистські скандали] // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 16.12. (<https://nuz.uz/k-velikoy-pobede/37433-ot-mertvoy-golovy-do-velikogo-gitlera-kak-ukraincy-popadali-v-nacistskie-skandaly.html>)

У блогосфері з'являються інформаційні вкидання, які свідчать про те, що якась невидима рука вже дала старт опонентам Росії і союзної з нею Білорусі почати підготовку до майбутніх президентських виборів у цих країнах. Йде малоприкрита „розвідка боєм” у цьому напрямі. Саме фейкова інформація проявила себе найбільш ефективно. Можливо не випадково в цей гострий період відносин Заходу з Росією з'явилися дані соціологічного дослідження в Росії, Україні та Білорусі, проведеного „Левада-центром” на замовлення фонду Бориса Немцова за підтримки міністерства закордонних справ однієї з європейських країн. Зіставлення цифр і даних викликає чимало сумнівів у достовірності прогнозів і оцінок дійсного стану справ у цих країнах.

Всему есть мера : Зачем нужна „разведка боем”? = [Усьому є міра. Навіщо потрібна „розвідка боєм”?] // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 16.12. (<https://www.sb.by/articles/vsemu-est-mera.html>)

КРИМ

Останнє голосування в ООН по Криму показало, що Киргизстан навіть через п'ять років після референдуму в Криму не виробив чіткої позиції з цього питання. На останньому засіданні Генеральної асамблеї ООН, де країни голосували за проект резолюції, яку запропонувала Україна „Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя (Україна), а також частин Чорного та Азовського морів”, Киргизстан знову утримався від відкритого вираження своєї позиції.

Улитина, Екатерина. Должен ли Кыргызстан поддерживать Россию в вопросе Крыма? = [Чи повинен Киргизстан підтримувати Росію в питанні Криму?]/ Е. Улитина // Вечерний Бишкек. – Бишкек, 2018. – 21.12. (https://www.vb.kg/doc/375632_doljen_li_kyrgyzstan_podderjivat_rossiu_v_voprose_kryma.htm)

Кореспонденти українського видання побували в „естонському Донбасі”, як нерідко називають естонський повіт Йду-Вірумаа в путівниках для туристів, щоб відповісти собі на питання, „чи буде Нарва наступною?”. Narva is next – в 2014 році після анексії Криму і вторгнення Росії в Україну ці слова стали хештегом для естонських політиків і громадських діячів. Паралелі з Кримом виникли не на порожньому місці. У 1993 році мер Нарви Юрій Мішин і його політична сила – „Союз російських громадян” – вже намагалися відокремитися від Естонії. Провели референдум. Росія не підтримала Нарвських сепаратистів. Естонський уряд після псевдореферендума посилив політику щодо російськомовної меншини.

Реуцкий, Константин. Крым может повториться в Эстонии = [Крым может повториться в Эстонии] / К. Реуцкий // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 18.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/18/krym-mozhet-povtoritsya-v-estonii>)

Делегати 73-й сесії Генеральної Асамблеї ООН прийняли резолюцію про мілітаризацію Криму, а також районів Чорного та Азовського морів. Генасамблея ООН закликала Росію „беззастережно і невідкладно звільнити судна, їх екіпажі і обладнання”, а також не перешкоджати здійсненню навігаційних прав і свобод України в Чорному та Азовському морях і Керченській протоці. У документі також міститься осуд споруди Росією моста через Керченську протоку. Її підтримали 66 держав при 19 „проти”. 72 делегації утрималися при голосуванні. Серед тих, хто проголосував проти – делегації Вірменії, Білорусі та Узбекистану.

Узбекистан выступил против резолюции ГА ООН о милитаризации Крыма = [Узбекистан выступил против резолюции ГА ООН о милитаризации Крыма] // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 18.12. (<https://nuz.uz/politika/37479-uzbekistan-vystupil-protiv-rezolyucii-ga-oon-o-militarizacii-kryma.html>)

Прокуратура АР Криму та Служба безпеки України відкрили кримінальне судочинство щодо Андрія Бабіша-молодшого, сина прем'єр-міністра Чехії Андрія Бабіша. Його підозрюють в незаконному перетині кордону. Україна буде направляти запити в компетентні органи Чехії з метою отримати потрібну інформацію.

Украина расследует посещение Крыма сыном чешского премьера = [Украина расследует посещение Крыма сыном чешского премьера] // Пражский экспресс. – Прага, 2018. – 16.12. (<https://www.prague-express.cz/politics/69758-ukraina-rassleduet-poseshchenie-kryma-synom-cheshskogo-premera>)

ДОНБАС

Командувач Операцією об'єднаних сил Сергій Наєв розповів, що Україна має у своєму розпорядженні дані про особовий склад збройних формувань самопроголошених Донецької і Луганської народних республік, а також володіє інформацією про чисельність громадян Росії в рядах цих формувань. За його словами,

на території Донбасу знаходяться російські регулярні військові формування – перший і другий армійські корпуси загальною чисельністю близько 32 тис. чоловік, майже третина з них (11 тис. чоловік) – росіяни. Основу озброєння становить як радянська техніка, так і сучасне російське озброєння, включаючи засоби радіоелектронної боротьби „Репелент”, „Житель”, „Шиповник-Аеро”. Саме завдяки цій техніці „російсько-окупаційні війська” перешкоджають роботі безпілотних літальних апаратів Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ на Донбасі, підкреслив він. „Керівні посади даних формувань займають кадрові офіцери і генерали Збройних сил РФ”, – заявив Наєв.

Київ пересчитал воюющих в Донбассе россиян = [Київ перерахував росіян, які воюють на Донбасі] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 27.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/27/kiev-pereschital-vouyushchih-v-donbasse-rossiyan>)

У репортажі представлено історії матерів, що досі не знають, що сталося з їх дітьми, які зникли в конфлікт на сході України. З початку війни на Донбасі вони живуть в невідомості. Попри те, що 30 липня 2018 року український парламент прийняв закон „Про правовий статус зниклих без вісті”, який передбачає створення єдиного реєстру солдат і мирних жителів, що зникли без вісті, і компенсації сім'ям, за словами більшості зацікавлених осіб, на практиці закон не працює.

Pazderka, Josef. Vrat' te mi syna, třeba jen malý kus jeho těla = [Поверніть мені сина, хоча б його тіло] / J. Pazderka // Aktuálně.cz. – Прага, 2018. – 22.12. (<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ukrajina-vratte-mi-syna/r~e60fd56efc8911e8a1900cc47ab5f122/>)

Олігарх Ігор Коломойський виступив з заявою, що Україні вдасться повернути собі контроль над Донецькою і Луганською областями, а також Кримом. Коломойський визнав, що на Донбасі має місце громадянський конфлікт, який не виходить за межі регіону. „З одного боку – громадяни України, з іншого боку – громадяни України”, – сказав він. Росіяни, в свою чергу, „підігрують [конфлікт] з того боку”. Олігарх передбачає, що на Донбасі присутні російські радники і військові інструктори, а також регулярні частини Збройних сил.

Коломойський предсказал возвращение Донбасса Украине и обсудил распад России = [Коломойський передбачив повернення Донбасу Україні та обговорив розпад Росії] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 22.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/22/kolomoyskiy-predskazal-vozyrashchenie-donbassa-ukraine-i-obsudil-raspad-rossii>)

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Спеціальний представник Держдепартаменту США по Україні Курт Волкер в одній зі своїх промов заявив, що США знову введе санкції проти Росії через інцидент

у Керченській протоці. Фактично гра в санкції і контрсанкції між Росією і США не припинялася протягом усього року, що минає.

Chunyou, Zhang. Тонкости юридической борьбы между санкциями и контрсанкциями = [Тонкощі юридичної боротьби між санкціями і контрсанкціями] / Z. Chunyou // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 25.12. (<http://sn.people.com.cn/n2/2018/1220/c378286-32430548.html>)

Прем'єр РФ Дмитро Медведєв повідомив, що підписав постанову, якою розширив список фізичних і юридичних осіб України, які підпадають під російські обмежувальні заходи. Санкції поширюються, зокрема на суддів Конституційного суду України, депутатів Верховної Ради 8-го скликання, українських підприємців, чиновників Адміністрації Президента України, керівників виконавчої влади України та великі українські компанії.

РФ расширила список физических и юридических лиц Украины, подпадающих под ответные санкции = [РФ розширила список фізичних і юридичних осіб України, що підпадають під відповідні санкції] / „Интерфакс” // День за днем. – Таллинн, 2018. – 25.12. (<https://rus.postimees.ee/6485179/rf-rasshirila-spisok-fizicheskikh-i-yuridicheskikh-lic-ukrainy-podpadayushchih-pod-otvetnye-sankcii>)

США необхідно переглянути свої списки санкцій, щоб сконцентруватися на одній або двох пріоритетних областях, у яких, на думку США, Росія повинна змінити поведінку негайно. Агресія Росії в Україні та її втручання в американські президентські вибори – це хороші варіанти, тому що американська розвідка здатна об'єктивно оцінити їх масштаби, тому що вони потенційно мають зворотній характер.

Carpenter, Michael. How to Make Sanctions on Russia Work = [Що потрібно, щоб антиросійські санкції працювали] / M. Carpenter // The American Interest. – New York, 2018. – 22.12. (<https://www.the-american-interest.com/2018/12/18/how-to-make-sanctions-on-russia-work/>)

Введені Заходом санкції проти Росії неефективні, оскільки не зачіпають самих умов її існування. Введенням обмежених санкцій країни Заходу запрошують Кремль до діалогу. Поки що Путіну надають „вікно можливостей”, щоб він пішов на домовленості та почав грати за цивілізованими правилами.

Ressentimento = [Образа і обурення] // Observador. – Lisbon, 2018. – 22.12. (<https://observador.pt/opiniao/ressentimento/>)

Майже через п'ять років після того, як російська військова інтервенція в Україні викликала санкції Заходу, які сприяли стримуванню економічного зростання,

європейські уряди втрачають апетит до покарання за дії Москви. У той час як Європейський Союз ухилився від покарання Росії після військово-морського зіткнення з Україною, яка була засуджена Заходом, США загрожують ескалацією санкцій, пов'язаних із звинуваченнями Росії у втручанні в президентські вибори 2016 року. Ризик нових заходів значно ускладнив роботу іноземного бізнесу в Росії.

Meyer, Henry. Europe Is Getting Soft on Russia. Investors Just Want Clarity = [Європа стає м'якою щодо Росії. Інвестори просто хочуть зрозумілості] / H. Meyer // Bloomberg. – New-York, 2018. – 19.12. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-12-19/europe-loses-taste-for-punishing-russia-as-u-s-toughens-stance>)

Американські антиросійські санкції недостатньо чітко сформульовані, що вельм на руку США, а ось в європейців вселяють більшу невпевненість, заявив глава Східного комітету німецької економіки Вольфганг Бюхель в інтерв'ю виданню „Шпігель”. Він сказав, що „представники економіки закривають очі на проблеми з правами людини або порушення територіальної недоторканності України”, якщо це буде на користь бізнесу. Ці підозри були підігріті Східним комітетом: в 2015 році тодішній глава комітету Екхард Кордес забив на сполох, заявивши, що через введені в результаті української кризи антиросійські санкції в одній тільки Німеччині під загрозою опиняться 150 тис. робочих місць.

Bidder, Benjamin. Die Verunsicherung hilft den Amerikanern = [Невизначеність допомагає американцям] / B. Bidder // Der Standard. – Vienna, 2018. – 25.12. (<http://www.spiegel.de/wirtschaft/russland-ostausschuss-der-deutschen-wirtschaft-kritisiert-us-sanktionen-a-1241329.html>)

Спецпредставник Держдепартаменту США по Україні Курт Волкер вважає, що в найближчі два місяці Захід введе нові обмеження щодо Москви. На цей раз через інцидент в Азовському морі Волкер уточнив, що обговорював питання з європейськими колегами. Також США можуть почати додаткові поставки озброєнь Україні та збільшити свою присутність в Чорному морі, додав американський чиновник. Що за санкції можуть загрозувати Росії? І які кораблі Вашингтон відправить в Чорне море? На ці питання „Коммерсанту” відповів американський політолог, провідний експерт Атлантичної ради Аріель Коен.

Для России расширяют список санкций : Какими могут быть последствия „керченского инцидента” = [Для Росії розширюють список санкцій. Якими можуть бути наслідки „керченського інциденту”] // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 18.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3834472?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)

Під час візиту до Києва президент Литви Даля Грібаускайте оголосила про введення персональних санкцій проти російських прикордонників, які причетні до

затримання українських суден та відзначила український народ в особі Петра Порошенка орденом Вітовта Великого. На стороні Грібаускайте виявився і Сейм прибалтійської республіки. Після введення антиросійських санкцій литовські депутати поспішили закликати країни Заходу зробити те ж саме. В інших країнах лунали рішучі заклики посилити санкції проти Росії, але тільки литовці перейшли від слів до справи.

Ильяшевич, Алексей. Прибалтика проиграла: ЕС не расширил санкции против России и не заблокировал „Северный поток — 2” = [Прибалтика прогнала: ЕС не розширив санкції проти Росії і не заблокував „Північний потік – 2”] / А. Ильяшевич // RuBaltic.Ru, 2018. – 17.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/politika-i-obshchestvo/20181217-pribaltika-proigrala-es-ne-rasshiril-sanktsii-protiv-rossii-i-ne-zablokiroval-severnnyy-potok-2/>)

28 держав досягли одностайного рішення про продовження європейських економічних санкцій проти Росії. Мирний процес в Україні дав „нульовий прогрес”, заявив президент Ради Ради ЄС Дональд Туск. Санкції продовжено ще на півроку. Після конфронтації в Криму саміт вимагав негайного звільнення українських моряків, арештованих Росією.

Juncker Kritisiert Großbritannien = [Юнкер критикує Великобританію] // Die Welt. – Berlin, 2018. – 16.12. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article185513428/Brexit-Beratungen-EU-macht-May-Zugestaendnisse-und-uebt-Kritik.html?wtrid=onsite.onsitesearch>)

Палата представників Конгресу США проголосувала за санкції проти газопроводу „Північний потік – 2”. Європарламент в унісон з американцями прийняв резолюцію проти будівництва другої гілки „Північного потоку”. „Геополітичний інтерес Росії до „Північного потоку – 2” полягає не в підвищенні енергетичної безпеки Європи, а в тому, щоб вбити клин між європейськими країнами і різко скоротити політичний вплив України щодо Росії, а також значний дохід, що отримується Україною від зборів за транзит”, – йдеться в резолюції, яку прийняв Конгрес США.

Ильяшевич, Алексей. „Повернем на Восток”: почему России не страшен отказ от „Северного потока — 2” = [„Повернемо на Схід”: чому Росії не страшна відмова від „Північного потоку – 2”] / А. Ильяшевич // RuBaltic.Ru, 2018. – 16.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/politika-i-obshchestvo/20181214-povernem-na-vostok-pochemu-rossii-ne-strashen-otkaz-ot-severnogo-potoka-2/>)

ПОЛІТВ’ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Журналіст із Сімферополя пише, що Верховний суд Криму залишив під арештом чотирьох українських військових моряків – членів екіпажів кораблів, затриманих наприкінці листопада російськими прикордонниками за порушення кордону Росії. Скарги адвокатів, які наполягали на тому, що їх підзахисні є

військовополоненими, були відхилені, а рішення суду першої інстанції залишене в силі. Адвокат одного з українських моряків Айдер Азаматов повідомив „Коммерсанту”, що спільна стратегія захисту – наполягати на статусі військовополонених для підзахисних. За його словами, після відхилення апеляцій адвокати подадуть скарги в ЄСПЛ. Крим розгляне апеляції на арешт ще десяти українських моряків.

Никифоров, Вадим. В украинских морях не признали военнопленных : Их защита планирует обратиться в ЕСПЧ = [Українських моряків не визнали військовополоненими. Їх захист планує звернутися до ЄСПЛ] / В. Никифоров // Коммерсантъ. – М., 2018. – 19.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3835737?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)

Керівник групи українських адвокатів Микола Полозов заявив, що адвокати зможуть зустрітися з усіма українськими моряками, захопленими РФ у районі Керченської протоки, до кінця поточного року. М. Полозов зазначив, що захисники українських моряків працюють в рамках єдиної стратегії і узгодять свої дії з владою України.

Адвокаты смогут встретиться со всеми захваченными РФ украинскими моряками до конца года = [Адвокати зможуть зустрітися з усіма українськими моряками, захопленими РФ, до кінця року] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 17.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1218/c31519-9529392.html>)

РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Учасники Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку прийняли запропоновану Україною резолюцію про російську мілітаризації Криму, районів Чорного та Азовського морів. За документ проголосували 66 країн – членів ООН. Проти виступили 19 держав, ще 72 утрималися. Литва стала першою країною, що встановила штрафні заходи відносно осіб, яких Вільнюс вважає відповідальними за конфлікт у Керченській протоці. Голова міжнародного комітету Палати представників Конгресу США заявив, що якщо Росія не звільнить затриманих в Керченській протоці українських моряків, то Вашингтон може ввести проти неї нові санкції.

Генассамблея ООН поддержала Киев резолюцией по Крыму = [Генасамблея ООН підтримала Київ резолюцією по Криму] // День за днем. – Таллинн, 2018. – 18.12. (<https://rus.postimees.ee/6479971/genassambleya-oon-podderzhala-kiev-rezolyuciey-po-krymu>)

Генасамблея ООН прийняла українську резолюцію по Криму, в якій виражається „серйозна заклопотаність з приводу прогресуючої мілітаризації Криму”, Чорного і Азовського морів, що його оточують, а також проведення там російських

військових навчань. Також автори документа засудили відкриття моста через Керченську протоку. На їх погляд, його будівництво сприяє зростанню військової присутності і „утиску торгових судів” з боку Росії. Що стосується інциденту з українськими військовими судами, що спробували пройти з Чорного моря в Азовське, то він викликає „найсерйознішу стурбованість”. Автори документа вважають застосування сили „невиправданим” і закликають Москву „беззастережно і невідкладно звільнити суда і їх екіпажі”, а також надалі „виявляти максимальну стриманість з метою негайної деескалації ситуації”.

Кривошеев, Кирилл. Генасамблея ООН осудила Крымский мост : Украинская резолюция прошла при 72 воздержавшихся = [Генасамблея ООН засудила Кримський міст. Українська резолюція пройшла при 72 тих, хто утрималися] / К. Кривошеев, Я. Соколовская // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 18.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3834504?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)

У відповідь на дії Росії щодо українських суден у Керченській протоці, радник президента США з питань національної безпеки Джон Болтон сказав, що зустріч лідерів Росії і США Володимира Путіна і Дональда Трампа не відбудеться до тих пір, поки Росія не звільнить затримані в Чорному морі українські судна і їх екіпажі. Через загострення українсько-російської кризи міністр закордонних справ Німеччини Хайко Маас запропонував поширити дію моніторингової місії ОБСЄ на Азовське море, а прибалтійські держави слідом за Великобританією закликали до посилення санкцій проти Росії. Європейська рада одноголосно прийняла рішення про продовження санкцій відносно Росії на тлі кризи і навколо Азовського моря та Керченської протоки.

Болтон: встреча Путина и Трампа состоится лишь после возвращения Украине кораблей и моряков = [Болтон: зустріч Путіна і Трампа відбудеться лише після повернення Україні суден і моряків] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 16.12. (<https://rus.postimees.ee/6477484/bolton-vstrecha-putina-i-trampa-sostoitsya-lish-posle-vozvrashcheniya-ukraine-korabley-i-moryakov>)

У Страсбурзі прийнято резолюцію Європарламенту про зовнішню політику і політику в сфері безпеки. Важливість і значущість документа, вважає автор, обумовлені, в першу чергу, тим, що він визначає основні зовнішньополітичні принципи і орієнтири Євросоюзу на майбутній рік. У тому числі підхід до заморожених конфліктів на пострадянському просторі. Документ у даному контексті акцентує увагу виключно на політиці Росії. Зокрема, Європарламент заявляє про „спроби дестабілізації ситуації з боку третіх країн, зокрема Росії, засуджує незаконну анексію Криму і військове вторгнення в Східну Україну”. Різниця політики Євросоюзу стосовно заморожених конфліктів на пострадянській території знову підтверджена, нехай навіть в контексті Грузії і України, вона визначається головним чином розбіжностями з Росією.

Григорян, Марина. Не в бровь, а в глаз Баку: Европарламент вновь подчеркнул поддержку территориальной целостности только Грузии и Украины = [Не в брову, а в око Баку: Європарламент знову наголосив на підтримці територіальної цілісності тільки Грузії та України] / М. Григорян // Еркрас. – Краснодар, 2018. – 17.12. (<http://www.yerkramas.org/article/147847/ne-v-brov--a-v-glaz-baku-evroparlament-vnov-podcheknul-podderzhku-territorialnoj-celostnosti-tolko-gruzii-i-ukrainy>)